Digitized in 2006
by
Thrinaina Informatics Ltd, Secunderabad, A.P., India.
(http://www.thrinaina.com)

From the original owned by
Sundarayya Vignana Kendram
and its partner Institutions

as part of the
British Library Endangered Archives Programme
supported by the
Lisbet Rausing Charitable Fund

Except for individual research purpose
any reproduction should be made with
written permission from the

Sundarayya Vignana Kendram,
1-8-1/B/25/A, Bagh Lingampally, Hyderabad - 500 044
Andhra Pradesh, India

COPYRIGHT STATEMENT

The copyright laws of the United States (Title 17, United States Code) and of India (Copyright Act of 1957) govern the making of photocopies or other reproductions of copyrighted material including foreign works under certain conditions. In addition, the United States extends protection to foreign works by means of various international conventions, bilateral agreements, and proclamations.

Under certain conditions specified in the laws, libraries and archives are authorized to furnish a photocopy or other reproduction. One of these specified conditions is that photocopy or reproduction is not to be used for any purpose other than private study, scholarship, or research. If a user makes a request for, or later uses, a photocopy or reproduction for purposes in excess of "fair use," that user may be liable for copyright infringement.

These institutions reserve the right to refuse to accept a copy order if, in their judgment, fulfillment of the order would involve violation of the copyright laws of the United States or India.

ప్రజాశక్తి

Vol. 7, no. 6

(Aug. 8, 1945)

బెజవాడ, 1945

Record no. 683

Prajāśakti

Vol. 7, no. 6

(Aug. 8, 1945)

Bejavāḍa, 1945

Record no. 683

Roja Muthiah Research Library
3rd Cross Road, C P T Campus,
Taramani, Chennai - 600 113, India.

Regd. No M. 4486 0-2-0

ప్రజాశక్తి

సంపుటి 7 బుధవారం 8-8-45 సంచిక 6

దేశాయి - లియాఖత్ ఒడంబడిక, దానిచరిత్ర

దేశాయి - లియాఖత్ ఒడంబడికలో ఏయే షరతులున్నాయో అధికారయుతమైన ప్రకటన వెలువడకపోయినా, వెంటనే అవి పత్రికల్లో ప్రకటించబడ్డాయి. భులాభాయి దేశాయి లియాఖత్ అలీఖాన్‌తో సంప్రతించక పూర్వమే, గాంధీజీ అనుమతిని లిఖితపూర్వకంగా పొందాడు; ఒడంబడిక జరిగిన తరవాత కూడా గాంధీజీ తన ఆమోదాన్ని తెలియజేశాడు.

కాని, యిలాంటి ఒడంబడిక జరగనేలేదంటూ జిన్నా, లియాఖత్ అలీఖాన్‌లు తరవాత పత్రికలలో ప్రకటించారు. ఇది గాంధీజీని, భులాభాయి దేశాయిని, ఆశ్చర్యచకితుల్ని చేసింది. కాని, ఆ ఒడంబడిక పత్రం బొంబాయి సెంట్రల్ బ్యాంకులో ఇప్పటికీ భద్రంగానే ఉంది. ఈసంగతి భులాభాయి గారే తెలియజేశాడు.

"అది (ఒడంబడిక అని చెప్పబడే పత్రం) కాంగ్రెసుతో ముస్లింలీగ్‌కి సమాన ప్రాతినిధ్యం ఉండాలనే సూత్రాన్ని అంగీకరించింది జిన్నాగారు కోరుతూన్నదికూడా యిదే." అని జనవరి 17 వ తేదీని లీగ్ పత్రిక "డాన్"లో ఒకవార్త ప్రచురింపబడింది. ముస్లింలీగ్‌కూడా పైషరతుల నంగీకరించినట్లు ఆ ప్రకటనలోనే ఉంది.

కాబట్టి, దేశాయి - లియాఖత్ ఒడంబడికకు ముస్లిం లీగ్ యొక్క ఆమోదం లేదనడానికి వీల్లేదు. "జిన్నా దీనికి అనుమతించాడా?" అని వైస్రాయి భులాభాయిగారిని ప్రశ్నించినప్పుడు, "అనుమతించా" డని ఆయన జవాబు చెప్పారు. అంటే, ఈ విషయమాయనకు లియాఖత్ అలీ గారి ద్వారా తెలిసిఉండాలి

వేవెల్ లండను పరుగెత్తాడు

కేంద్రశాసన సభలో కాంగ్రెసు - ముస్లింలీగు కలిసి అనేకసార్లు ప్రభుత్వాన్ని ఓడించడంవల్ల, తరవాత దేశాయి-లియాఖత్ ఒడంబడిక జరగడంవల్ల, వేవెల్ లండనకు పరుగెత్తవలసి వచ్చింది. ఒకవైపు కాంగ్రెసు - ముస్లింలీగ్‌ల మధ్య ఒడంబడిక, మరోవైపు బ్రిటిష్ - అమెరికన్ ప్రజల ఒత్తిడి-ఇలా చర్చిల్ ముఠా అడకత్తెరలో యిరుక్కున్నట్లు యిరుక్కుంది. ఫలితం : మొదటి వేవెల్ ప్రణాళిక, వర్కింగ్ కమిటీ సభ్యుల విడుదల.

కాని వేవెల్ లండనులో ఉన్నప్పుడు చర్చిల్ అమెరీలు వేవెల్ ప్రణాళికను భగ్నంచేయడానికి ఒక యెత్తువేశారు. కాంగ్రెసు - లీగులమధ్య ఏకీభావం కుదరకుండా చేసి, దాన్ని ప్రపంచానికి సాకుగా చూపి, "చూడారా! సమావేశం భగ్నమవడానికి కారకులం మేముకాదు; వారే!" అని చెప్పవచ్చుననుకున్నారు.

సిమ్లా సమావేశం ప్రారంభమైన మొదటివారంలో వైస్రాయి ఎగ్జిక్యూటివ్ సభ్యుల్లో ఒకరు రహస్యంగా చెప్పిన మాటే ఇది. సరిగ్గా జరిగిందికూడా యిదే.

సామ్రాజ్యవాదులు దేశాయి - లియాఖత్ ఒడంబడికకు భిన్నమైన షరతులను తెచ్చిపెట్టారు. కాంగ్రెసుకి - ముస్లింలీగుకి సమాన స్థానాలుండాలనే సూత్రానికి బదులు, హిందువులకి - ముస్లిములకీ సమాన స్థానాలుంటాయన్నారు. ఇలా మార్చడంవల్ల తమకు గులాములుగా ఉండే ఒకరిద్దరు హిందువుల్ని, ఒకరిద్దరు ముసల్మానుల్ని కార్యనిర్వాహకవర్గంలో చేర్చుకోవచ్చు.

కాంగ్రెసు సిద్ధాంతానికి వ్యతిరేకం

ఈ మార్పు కాంగ్రెసు సిద్ధాంతానికి వ్యతిరేకంగా పరిణమించింది. కాంగ్రెసువంటి జాతీయ సంస్థ హిందువుల్ని మాత్రమే సూచించడం అవమానమని గాంధీజీ ప్రకటించాడు. దేశాయి లియాఖత్ ఒడంబడిక ప్రకారం, కాంగ్రెసు స్థానాలలో ఒకటి కాంగ్రెసు ముస్లింకికూడా ఉండవచ్చు. కాని, వేవెల్ ప్రణాళిక యిలాకాదు. ముస్లిం స్థానాలలోనే ఒకటి కాంగ్రెస్ ముస్లింకి రావాలి. కాని, అప్పుడు కాంగ్రెసు-లీగుల మధ్యసమాన ప్రాతినిధ్యమనేది ఉండదు. జూన్ 15 వ తేదీని గాంధీజీ యిలా ఒక ప్రకటన చేశాడు :

సజ్జద్ జహీర్

"వైస్రాయి ప్రకటనలో కనిపిస్తూన్న అవలక్షణాలు భులాభాయి దేశాయిగారి సూచనల్లో లేవు.... భులాభాయి సూచనలను అంగీకరించడం ఎందువల్లమంచిదో వర్కింగ్ కమిటీ సభ్యులకు తెలియజెప్పి వారిని ఒప్పించడానికి నేను కాయశక్తులా ప్రయత్నిస్తాను."

జూన్ 17 వ తేదీని ఆయన వైస్రాయికి ఇలా రాశాడు:

"సవర్ణ హిందువులకు-ముసల్మానులకు సమాన స్థానాలుండాలనే సూత్రాన్ని మీరు మార్చకపోతే, సమావేశం యొక్క ఆశయాన్ని మీరు అప్రయత్నంగానే అయినా, ఖచ్చితంగా, భగ్నమొనర్చిన వారౌతారు. కాంగ్రెసుకి, లీగ్‌కి సమాన స్థానాలుండాలంటే, యింకా అర్థం ఉంది."

వేవెల్ ప్లానులోఉన్న హిందూ-ముస్లిం సమాన ప్రాతినిధ్యాన్ని కాంగ్రెసు-లీగ్ సమాన ప్రాతినిధ్యంగా మార్చడం మంచిదని గాంధీజీ అభిప్రాయపడ్డాడన్నమాట.

లీగ్ నాయకుల వైఖరి

ముస్లింలీగ్ నాయకులు మాత్రం ఈ విషయంలో నెమ్మదిగా, ఎంతో జాగ్రత్తతో అడుగువేయ నారంభించారు. వేవెల్ ప్రతిపాదనలలోని కొన్ని విషయాలకు విశదీకరణ అవసరమని జిన్నా తన ప్రకటనలో తెలియజేసినప్పటికీ, లీగ్ అనుమతి లేకుండా వేవెల్ తన ప్రకటనను మార్చరాదని అతడు హెచ్చరించాడు. దీని అర్థం, హిందూ - ముస్లిం సమానప్రాతినిధ్యానికి జిన్నా అనుకూలంగా ఉన్నాడన్నమాట. 'డాన్' పత్రిక జూన్ 16 వ తేదీని యింకా స్పష్టంగా లీగ్ దృక్పథాన్ని తెలియజేసింది. ముస్లింసభ్యులకు ప్రత్యేకించబడే స్థానాలలో అందరూ లీగ్ సభ్యులే ఉండాలనీ, యితరులుండరాదనీ, అది రాసింది. ఈ తాత్కాలికపు యేర్పాటులో ముసల్మానులకు యెంత ఎక్కువ లాభం చేకూరగలదో యోచించుకోమని తన పాఠకుల్ని హెచ్చరించింది

అంటేయేమిటి? ముసల్మానులకు ప్రత్యేకించబడు స్థానాలన్నీ లీగ్ సభ్యులకే యివ్వడానికి వైస్రాయి అంగీకరిస్తే, వేవెల్ ప్రణాళికను స్వీకరించడానికి వారు సిద్ధంగా వున్నారన్నమాట. గాంధీజీవలె హిందూ - ముస్లిం సమాన ప్రాతినిధ్యం లీగ్‌నాయకులకు ఆక్షేపణీయంగా కనపడలేదు. ముస్లిం స్థానాలలో లీగ్‌సభ్యుల్ని మాత్రం నియమిస్తే వేవెల్ ప్రణాళికకూ - కాంగ్రెస్‌లీగ్ ఒడంబడికకూ భేదంలేదని వారి అభిప్రాయం.

సిమ్లా ప్రయాణానికి ముందు -

సిమ్లా ప్రయాణానికి ముందు బొంబాయిలో కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ సమావేశమైంది. ఆ సమావేశంలో మౌలానా అజాద్ హిందువులకు - ముసల్మానులకు సమాన స్థానాలుండడమే మంచిదని వాదించారు. కాని ముస్లింస్థానాలలో కొందరిని కాంగ్రెసు నియమించాలన్నారు. అప్పుడే కాంగ్రెసు జాతీయసంస్థగా ఉంటుందన్నారు. అలాగాకుండా, ముస్లిములందరినీ నియమించే హక్కు లీగుకి యిచ్చివేస్తే, జాతీయముస్లింలకు ద్రోహంచేయడ మౌతుందన్నారు. అభివృద్ధిని విరోధిస్తూ, స్వాతంత్ర్య సమరాన్ని వ్యతిరేకించే ముస్లింలీగుకి అనవసరంగా ప్రాధాన్యత యివ్వవద్దన్నారు.

ఈ వాదనతో యితర వర్కింగ్‌కమిటీ సభ్యులు కూడా ఏకీభవించారు. దేశాయి-లియాఖత్ ఒడంబడిక యీవిధంగా దహనం చేయబడింది; ఆ ఒడంబడికకంటె వేవెల్ ప్రణాళికే బాగుందని భులాభాయి దేశాయిగారే ప్రకటించారు.

ఈ దృక్పథం ప్రకారం సిమ్లా సమావేశం జయప్రదమవాలంటే, రెండు మార్గాలున్నాయి. మొదటిది : ముస్లిం లీగ్ రెండుగాని, ఒకటిగాని స్థానాలు కాంగ్రెసు ముస్లింలకియ్యడానికి అంగీకరించాలి. లేదా, వేవెల్ ముస్లిం లీగును తోసిరాజని కాంగ్రెసుతో వేరే ఒడంబడికనైనా చేసుకోవాలి. మరో మార్గం లేదు.

ఆఖరు క్షణంలో గాంధీజీ జిన్నాతో మాట్లాడుతానంటే వర్కింగ్ కమిటీ వద్దని నిరాకరించింది.

కాబట్టి, కాంగ్రెసునాయకులు సిమ్లాకు ప్రయాణమయే ముందు కాంగ్రెసు లీగ్‌లకు సమాన ప్రాతినిధ్యం పనికి రాదనే నిర్ణయానికి వచ్చారు. లీగ్‌తో సంప్రతించడానికి వీల్లేదనుకున్నారు. హిందువులకూ-ముసల్మానులకుమాత్రం సమాన ప్రాతినిధ్యం ఉండడం మంచిదనుకున్నారు. ముస్లిం స్థానాలలో యిద్దరు కాంగ్రెసు ముస్లింలను నియమించాలని నిశ్చయించుకున్నారు.

గాంధీజీ యీవిషయంలో మాట్లాడకుండా ఊరుకోవడంవల్ల, పై నిర్ణయాలే అమలు జరగాలని తీర్మానించబడింది.

జిన్నా సంతృప్తి

ఇక జిన్నా విషయం. పరిస్థితులెంత క్లిష్టదశకు వచ్చాయో ఒక్కసారి కూడా జిన్నా గ్రహించలేదు. కాంగ్రెసు-లీగులకు సమాన ప్రాతినిధ్యం ఉంటే తాను అంగీకరిస్తానని ఒక్క ప్రకటన కూడా చేయలేదు. ఇందువల్ల లీగ్ సహకారం లేకుండానే కార్య (మిగతా 12 వ పేజీలో)

ఒడంబడికలో ఏముంది

భులాభాయి దేశాయి - లియాఖత్ అలీఖాన్ గార్ల మధ్య జరిగిన ఒడంబడిక పూర్తిపాఠం :

● 1. కాంగ్రెసు, ముస్లింలీగు ప్రస్తుతమున్న రాజ్యాంగ చట్టానికి లోబడి, క్రిందిపద్ధతులపై తాత్కాలిక జాతీయ ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పరచుట కంగీకరిస్తున్నాయి :

(అ) కొత్త కార్యనిర్వాహకవర్గంలో కాంగ్రెసుకీ, ముస్లింలీగ్‌కీ సమాన స్థానాలుంటాయి.

(ఆ) అట్టి ప్రభుత్వంలో నిమ్నజాతుల కోర్కెలు, సిక్కుల కోర్కెలు, గౌరవించబడతాయి.

(ఇ) ఇండియా సర్వసేనాని కొత్త కార్యనిర్వాహక వర్గంలో ఎక్స్‌అఫీషియో సభ్యుడై ఉంటాడు.

● 2. ఇలా యేర్పడబోవు కార్యనిర్వాహకవర్గం ఎన్నుకోబడిన కేంద్రశాసనసభ సభ్యులలో ఎక్కువమంది అంగీకరిస్తేనే యే చట్టాన్నైనా అమల్లోకి తీసుకురావాలి

● 3. కొత్తప్రభుత్వం అధికారంలోకి రాగానే, అది వర్కింగుకమిటీ సభ్యుల్ని, యితర కాంగ్రెసువాదుల్నీ విడుదల చేస్తుంది.

● 4. ఇలా కేంద్రంలో ప్రభుత్వం యేర్పడ్డాక, ప్రస్తుతం అడ్వైజర్ల పరిపాలనలోఉన్న రాష్ట్రాలలో కాంగ్రెసు - లీగ్ సభ్యులతో సంయుక్త మంత్రివర్గా లేర్పడతాయి.

● 6. పై షరతుల కంగీకరిస్తూ ఒక ప్రకటన చేయమని వైస్రాయిని కోరాలి.

Microfilmed from photocopy

లేబర్ పార్టీ విజయం - మనకు మరో అవకాశం

బ్రిటిషు పార్లమెంటు ఎన్నికలలో ప్రజలు సంపూర్ణమైన విజయం పొందారు. సామ్రాజ్యవాదులైన చర్చిల్ - అమెరీ ముఠా ఓడిపోయింది. లేబర్‌పార్టీ జయించింది. ఈ ప్రజా విజయాన్నిగూర్చి కాంగ్రెసునాయకులు సంతోషం వెల్లడించారు. లేబర్ మంత్రివర్గం భారతదేశానికి ఏమి యిస్తుంది? అనే ప్రశ్న ప్రతివారి నోటివెంట వినబడుతోంది।

1942 లో చర్చిల్ ముఠాకు బ్రిటిష్ ప్రజంపై పలుకుబడి వుంది; కాబట్టి మన బలం చూపి వాళ్ళను కూలదోయాలి - అనే దృక్పథాన్ని కాంగ్రెసువాదులు అవలంబించారు. దాని ఫలితాలను గత మూడేండ్లుగా మనం అనుభవించాము. నాయకులు జైళ్ళకు వెళ్ళారు. ప్రజలు ఉద్రిక్తులయ్యారు. పోలీసులు నిరంకుశ విధానం సాగించారు. దొంగ వ్యాపారస్తులు లాభాలు గడించారు. ప్రజలు కరువుకాటకాలతో బాధపడ్డారు.

ఇపుడు కాంగ్రెసువాదులు ఆ దృక్పథం వదలివేశారు. పోరాటం సాగించుతామనే బెదరింపు యిపుడు లేదు. జపానుతో యుద్ధం సాగుతున్నంతకాలం ఉద్యమం ఉండదని కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు స్పష్టంగా ప్రకటించాడు.

నేడు బ్రిటిషు ప్రజలు ముందంజవేసి జయించారు. కాని భారతీయులం బానిసలుగానే వున్నాము. బ్రిటిషు ప్రజలకూ, మనకూ శత్రువులు ఒకరే. సామ్రాజ్యవాదులు।

బ్రిటనులో లేబరువిజయానికి కారకులైన ప్రజాశక్తులే మనకుకూడ అవకాశమిచ్చాయి. దానిఫలితమే వేవెలుప్లాను-సిమ్లా సమావేశము. కాని మన నాయకులు తమలోతాము రాజీపడక బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవాదులవైపు చూచారు. అందుచే ఓడిపోయారు. ఈ ప్రమాదాన్నిగురించి కమ్యూనిస్టులం హెచ్చరించాం. కాని నాయకులు భ్రమలను వదలక, దెబ్బ తిన్నారు. పరస్పర దూషణలు సాగించారు.

చర్చిల్ ముఠా జయించివుంటే, సిమ్లాలో మనం పొందిన అపజయం అలాగే ఉండిపోయేది. భారత ప్రతిష్టంభనకు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవాదులు పాతు చూపగలిగేవారు.

మరో అవకాశం

కాని ఇపుడు లేబరుపార్టీ జయించింది. కాబట్టి మనకు మరోఅవకాశంలభించింది. కాని ఒకవిషయం మనంస్పష్టంగా తెలిసికోవాలి. మన నాయకులు అపజయంపొందినా బ్రిటిషు ప్రజావిజయం ఫలితంగానే యీ అవకాశంవస్తోంది.

రెండో విషయం ఏమంటే, మన నాయకులు సిమ్లాలో అనుసరించిన పంథాయే సాగించితే, మళ్ళీ యీ రెండవ అవకాశాన్నికూడా కోల్పోతాము.

కార్మికమంత్రివర్గం ఏర్పడింది కాబట్టి భారత ప్రతిష్టంభన దానంతట అదే తొలగుతుందనుకోవడం వట్టి భ్రమ-మనం మనకర్తవ్యం నెరవేర్చకుండా ఇతరులు చేసిపెడతారని ఊహావీధుల్లో సంచరించడం వంటిదే. వేవెల్ రాజీ కోరుతున్నాడు కాబట్టి రాజీవచ్చి తీరుతుందనుకోవడంవంటి భ్రమే. ఎందువల్లనంటే:

(1) లేబరుపార్టీ పార్లమెంటులో మాత్రమే మెజారిటీ సంపాదించింది. కాని బ్రిటను ఆర్థికజీవనంపైన, పత్రికలపైన భారతదేశ అధికారవర్గంపైన టోరీలకు పెత్తనంవుంది. ఎన్నికలవిజయంతో పోరాటంలో మొదటిమెట్టుమాత్రమే ఎక్కారు బ్రిటిషుప్రజలు. సామ్రాజ్యవాదులు పార్లమెంటులో మెజారిటీ కోల్పోయారు. అధికార స్థానాలన్నిటినుంచి వారు యింకా భ్రష్టులుకాలేదు. లేబరు నాయకులకు వారు అనేక అడ్డులుపెడతారు. పరిష్కారం వాయిదా వేయడానికి ప్రయత్నించుతారు.

2 కార్మిక ప్రజలు చైతన్యంపొందారు. కాని వారి నాయకులు యింకా ఊగిసలాడుతున్నారు. భారతసమస్య విషయంలో వారిలో మూడు దృక్పథాలు ద్యోతకమవుతున్నాయి.

(క) కమ్యూనిస్టులు, ఇండియాలీగ్‌వి, బలపరచే లేబరు పార్లమెంటు సభ్యులు వెంటనే పరిష్కారం జరగాలని కోరుతున్నారు.

(ఖ) క్రిప్సులాంటి మధ్యరకంవారు భారత రాజకీయ పార్టీలు ఏకాభిప్రాయానికి రానందున ఎన్నికలు జరపడమొక్కటే కర్తవ్యమంటున్నారు. కార్మికనాయకత్వంలో ఒక భాగమైన వీరు తాత్కాలిక రాజీ సాధ్యం కాదేమోనంటున్నారు. శాశ్వత పరిష్కారానికి ప్లానులు వేయాలంటున్నారు.

(గ) అసలు నాయకత్వంలోవున్న అట్లీ - మారిసన్ ముఠాకూ, టోరీలలో పరిష్కారం కావాలనేవారికీ భారతదేశ సమస్య విషయంలో అట్టే తేడాలేదు. కార్మికపక్ష పాలసీకి వ్యతిరేకంగావీరు పోలేరనేది ఒక్కటే క్షేమం. కాని టోరీల ఒత్తిడివల్ల మన చీలికలను సాకుగా చూపి ముందంజవేయ నిరాకరించవచ్చు.

కాబట్టి, భారతదేశ నాయకులు భారతీయుల ప్రధాన రాజకీయసంస్థలు వారిలోవారు ఏకాభిప్రాయానికి రాలేకపోతే బ్రిటిషునాయకులు మనకేమి సాయం చేయగలుగుతారు?

వక్ర మార్గం

కాంగ్రెసు, లీగునాయకులు సిమ్లాలో ప్రదర్శించిన సంకుచిత విధానాన్నే ప్రదర్శించితే, మళ్ళీ బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవాదుల వలలో పడతారు ఊగిసలాడే కార్మికనాయకులు పరిష్కారాన్ని వాయిదా వేస్తారు. మన మిత్రులవని కష్టమవుతుంది. మనపక్షాన ఎవరున్నారో, ఎదురుగా ఎవరున్నారో శాంతంగా పరిశీలించితే మన కర్తవ్యం తేటతెల్లమవుతుంది.

3 సంవత్సరాల అనుభవంతరువాత, చరిత్ర గుణపాఠాలు నేర్పాక - కాంగ్రెసు నాయకులు 'యుద్ధం జరుగుతుండగా ఉద్యమం పనికిరాదనే' నిర్ణయానికి వచ్చారు. సిమ్లాలో నాయకులు ఎవరికివారే బ్రిటిషువాళ్ళతో రాజీపడాలని ప్రయత్నించి విఫలులయ్యారు. అందరం కలసి ఐకమత్యంతో నిలబడితేతప్ప, జయించలేమనే సత్యాన్ని నాయకులుఇంకా గ్రహించలేదు. వారికి ఇంకాభ్రమలున్నాయి. లేబర్‌విజయం వారి భ్రమలకు మరింత జీవం పోస్తోంది.

ముందు కర్తవ్యం

లేబర్‌మంత్రివర్గం భారతసమస్యా పరిష్కారానికి మరో ప్రయత్నం చేయుననుమాట నిజమే. కాని భారతనాయకులు తమవంతు కర్తవ్యాన్ని నెరవేర్చాలి. కాంగ్రెసు - లీగు నాయకులు ఐక్యమయితే, సామ్రాజ్యవాదులను ఓడించవచ్చు. ఊగిసలాడే లేబర్ నాయకులను సరిచేయవచ్చు. బ్రిటిషు ప్రజావిజయాన్ని భారత ప్రజావిజయంగా మార్చుకోవచ్చు.

బ్రిటిషు ప్రజలకు మా విన్నపమిది: మీరు భారత ప్రతిష్టంభన తొలగించి ప్రజాస్వామిక విధానం అమలు జరుపడానికి సాయపడండి!

కాంగ్రెసువాదులకు మావిన్నపమిది: జాతీయోద్యమానికి నాయకులైన మీరు లేబరు మంత్రివర్గం ఏదో చేస్తుందని వేచి కూర్చోవద్దు లేబర్‌పార్టీ విజయంవల్లకలిగిన నూతనావకాశాన్ని వినియోగించుకోండి లీగుతో రాజీకొరకు మరోసారి హృదయపూర్వక ప్రయత్నం చేయండి.

ఏకాభిప్రాయం కుదరనిచో, ఎన్నికలను అంగీకరించండి. లీగు జయించితే, దాని కోర్కెలను ఒప్పుకోండి!

లీగు నాయకులకు మా విన్నపమిది: మీరు కోరుతున్న ముస్లింజాతుల స్వయంనిర్ణయ హక్కును మా పార్టీ ఒకటే బలపరచుతూంది. పాకిస్తాన్ పేరుతో ఒక సీటు విషయమై పేచీ పెట్టకండి! అలాచేస్తే ఇతరులకు మీకోర్కెలపై సందేహాలు యింకా పెరుగుతాయి. పాకిస్థాన్ బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవాదులనుండి బహుమతిగారాదనే సత్యాన్నిగ్రహించండి. హిందువులు - ముస్లిములు కలసి ఐకమత్యంతో కృషిచేస్తేనే భారత స్వాతంత్ర్యము, పాకిస్తాన్ కూడ లభ్యమవుతాయి.

తాత్కాలిక ప్రభుత్వంలో మీరు కూడ చేరండి, సత్వర ఎన్నికలను కోరండి. మీ కోర్కెలను ముస్లిం ప్రజలు బలపరుస్తున్నారని రుజువుచేయండి లీగ్ మంత్రివర్గాలయెడల ఎలాంటి దృక్పథం యితరులు అవలంబించాలని మీరు కోరుతున్నారో, కాంగ్రెసు మంత్రివర్గాలయెడ కూడా మీరు అలాంటి దృక్పథాన్నే అవలంబించండి

కాంగ్రెసు - ముస్లింలీగులమధ్య ద్వేషాలు పెరగకుండా, సుహృద్భావం కలుగచేయడానికి కమ్యూనిస్టులం ప్రయత్నించుతాము అన్నిజాతుల ప్రజల ప్రయోజనాలు ఒకేవిధంగా ఉంటాయనే విశ్వాసం మాకు వుంది. విశ్వమానవ కళ్యాణంకొరకు జరిగే ఉద్యమంలో భారత స్వాతంత్ర్యం కొరకు జరిగే పోరాటం ఒక భాగమని మాకు స్పష్టంగా తెలుసు. అందుచే వివిధ ప్రజలమధ్య సన్నిహిత సంబంధం పెంపొందించడం మా కర్తవ్యంగా ఎంచుతున్నాము దీనినే అభ్యుదయంకోరే ప్రతిమానవుడు కాంక్షించుతున్నాడు.

— పి. సి. జోషి

ఆగస్టు 9

1942 ఆగస్టు 9 - చరిత్రలో మరపురాని దినమిది. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవాదం భారతదేశంలో చిచ్చురగిల్చిన రోజది. కాంగ్రెసును నిషేధించి, కాంగ్రెసు నాయకులను జైళ్ళలోకి తోసి, ఉద్రిక్త ప్రజల క్రోధాగ్నిలో ఆజ్యం పోసిన దినమది. నిరంకుశ స్వైర విహారం గావించి, తన దమననీతితో బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవాదం కాంగ్రెసు మహాసంస్థను మట్టుడగించ జూచినరోజది. కాంగ్రెసు జపాను అనుకూల సంస్థయని నిరూపించుటకు అమెరీ ప్రభృతులు కుట్రపన్ని, ఉద్రేకపూరిత చర్యలకు ప్రజలను రెచ్చగొట్టిన దినమిది.

దేశవ్యాపితంగా ఆగస్టు 'అల్లరులు ప్రారంభమయాయి.' కనివిని యెరుగని తీవ్ర నిర్బంధ విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టింది ప్రభుత్వం. ఎందరెందరో తుపాకి కాల్పులకు, లాఠీచార్జీలకు గురిఅయ్యారు. ఎందరెందరో ఉరికంబాలెక్కారు. ఎందరెందరో ఎట్టి విచారణ లేకుండా డిటెన్యూలుగ కొనిపోబడినారు. ఎందరెందరో దీర్ఘశిక్షలకు గురిఅయారు. ఆనాటి నుండి రాజకీయ ప్రతిష్టంభన మూలంగా భారత దేశ ప్రజలు పడిన బాధలిన్నన్నిగావు. కరువు కాటకాలతో ప్రజలు లక్షలమంది చచ్చారు; చస్తున్నారు. అన్నవస్త్రాల కలమటించే ప్రజల దీనారావం ఇంకా చెవుల గింగురమంటోంది.

గాంధీజీగాని, కాంగ్రెసుగాని ఎట్టి ఉద్యమమూ ప్రారంభించలేదని ఆనాటి ఉద్రిక్త ప్రజలకు తెలియదు. కాంగ్రెసే ఆ ఉద్యమం ప్రారంభించిందని కాంగ్రెసు సోషలిస్టుపార్టీ, ఫార్వర్డు బ్లాకులు ప్రచారంచేశాయి. కాని కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఒక్కటే ఆ రోజుల్లో ప్రజలకు - పోలీసులకుమధ్యనిలబడి, "ఇది కాంగ్రెసుగాని, గాంధీజీగాని తలపెట్టిన ఉద్యమం కాదు. ఇది దేశరక్షణకు మార్గంకాదు. శత్రువు జపాను మన గుమ్మంలో తొంగిచూస్తున్న ఈ కాలంలో ఇది మన దేశానికి ప్రమాదం కలుగజేస్తుంది." అని ఏటికెదురీది ధైర్యంగా చెప్పగల్గారు. తర్వాత గాంధీజీ ప్రభుత్వానికి వ్రాసిన లేఖలద్వారా యదార్థం బయటపడింది. గాంధీజీ విడుదలతో, వర్కింగుకమిటీ వైస్రాయికి వ్రాసిన లేఖల ప్రచురణతో ఈ విషయం మరింత స్పష్టపడింది.

జాతీయంగాను, అంతర్జాతీయంగాను, కమ్యూనిస్టు పంథా సరియైనదని చరిత్ర ఋజువుచేసింది. అజాద్ జైలు విడుదల అనంతరం, 'యుద్ధకాలంలో ఎట్టి ఉద్యమాన్ని సాగించ దలచలేదు' అనడం కూడ కమ్యూనిస్టుల పంథా ఎంత సబబైనదో ఋజువు చేస్తోంది.

రేపు ఆగస్టు 9 వ తేదీన కమ్యూనిస్టుల కర్తవ్యమేమిటి? కమ్యూనిస్టులు ప్రత్యేక సభలు జరిపి, వాటిలో, 1942 ఆగస్టు ఘటనల ఫలితంగా మృత్యువాతబడిన వీరయోధులను సంస్మరించాలి నేడు కాంగ్రెసు వర్కింగుకమిటీ సభ్యులు బయటవున్నందుకు సంతసించుతున్నాం. కాని కాంగ్రెసుపై నిషేధం తొలగనిదే, కాంగ్రెసు బందీలందరూ విడుదలకానిదే, మన కర్తవ్యం పూర్తికాదు. కనుక నిషేధం తొలగించి బందీలందరినీ విడుదలచేయాలని మనం కోరాలి.

చర్చిల్ ప్రభుత్వం పోయి, కార్మికపక్షం అధికారం స్వీకరించిన యీ సమయంలో మనకు మరొక మహదవకాశం లభించింది. కాంగ్రెసు - లీగుల ఎడమొగం పెడమొగంలతోగాక, ఐక్యతతో ప్రతిష్టంభనను సడలించి, అధికారాన్ని హస్తగతం చేసుకోడానికి ప్రయత్నించాలని కాంగ్రెసు - లీగు నాయకులను కోరాలి.

సభలపై నిషేధం ఉన్నచోట్ల నిషేధాజ్ఞలను ఉల్లంఘించరాదు.

కాంగ్రెసుసంస్థపై నిషేధం తొలగించాలి!

కొత్తఎన్నికలు జరగాలి

రేపు మన భారతదేశం గతి ఏమి కానున్నదో ఎవరికి తెలియడంలేదు. అంతా అంధకారబంధురంగా ఉంది. ఎవరికి తోచిన జ్యోతిషం వారు చెబుతున్నారు.

భారతదేశ నాయకులు సిమ్లా సమావేశాన్ని వేవెల్ ప్రభువు చేతుల్లోపెట్టి, అంతిమ నిర్ణయాధికారమంతా అతనికే నొప్పజెప్పారు. ఎవరిమట్టుకు వారు వేవెల్ వైపు దృష్టులు నిగిడ్చి, తమ కోర్కెల పతదు తప్పక ఈడేరుస్తాడని, రెండోపార్టీ కోర్కెలను త్రోసి పుచ్చుతాడని ఆశించారు. వివిధ పార్టీలమధ్య ఏకీభావం కుదరనందున తానేమీ చేయజాలకపోయానని వేవెల్ చెబుతున్నాడు. ఇక ముందు ఏమిచేయాలని బ్రిటిష్ ప్రభుత్వపు ఉత్తరువుల కోసం ఎదురు చూస్తున్నాడు.

అంతా ఆతురతతో బ్రిటిష్ ఎన్నికల ఫలితంకొరకెదురుచూస్తున్నారు. (ఈ వ్యాసం ప్రకటింపబడ్డ నాటికి ఎన్నికల ఫలితం ఇంకా తెలియలేదు. సం.) ఆగష్టు 8 వ తేదీని బ్రిటిష్ పార్లమెంటు సమావేశం కాబోతూంది. అప్పుడు ఎలాంటి ప్రభుత్వం ఏర్పడుతుందా అని అంతా నిరీక్షిస్తున్నారు.....

లేబర్‌పార్టీ అధికారంలోకివస్తే, భారత రాజకీయపార్టీలతో రాజీచేసుకోడానికి తప్పక మరొక ప్రయత్నం జరిగే అవకాశం ఉంది. తాత్కాలిక ప్రభుత్వంలో చేరడానికి ఇష్టంగా వున్న అన్నిపార్టీల సహకారం తీసుకోవలసిందిగా వైస్రాయికి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం సూచనచేయవచ్చు.

లీగ్, కాంగ్రెస్సునాయకుల ధోరణి

ముస్లింలీగ్ నాయకుల ప్రస్తుత ధోరణి ఏమంటే, తమ శత్రువులు పన్నినవలలో పడిపోకుండా బైటపడ్డామని వారు సంతోషిస్తున్నారు. దేశమంతటా తిరిగి ఎన్నికలు జరపవలసిందని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నారు. కాని యిందువల్ల దేశంలో ప్రతిష్టంభన పూర్వంలాగే ఉండిపోయి, అధికారం బ్రిటిష్ ప్రభుత్వంచేతుల్లోనే ఉంటుందని వారు గ్రహించడం లేదు.

కాంగ్రెసునాయకులు కూడా బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువైపే చూస్తున్నారు. రాజీకి ప్రభుత్వం తిరిగి ప్రయత్నిస్తుందని ఎదురుచూస్తున్నారు. అట్టి సందర్భంలో తాము తప్పక సహకారం చేస్తామని ప్రకటనలు చేస్తున్నారు. ముందు కూడా ఈసహకార భావాన్ని చూపవలసిందిగా వేవెల్ ప్రభువు విజ్ఞప్తి చేశాడుకదా! తాను చేయగలిగినదంతా చేస్తానని వాగ్దానమిచ్చాడుగదా! రాజకీయ ఖైదీలవిడుదల గూర్చి, కాంగ్రెసు సంస్థపై నిషేధం తొలగించడాన్ని గూర్చి, ఆలోచించే నిమిత్తమే గవర్నర్ల సమావేశంజరుగుతూన్నట్లువార్తలు వస్తున్నాయి. అందువల్ల, వేవెల్‌యొక్క నిష్కల్మష హృదయానికి ఇంతకంటె నిదర్శనమేమి కావాలి? అన్నధోరణిలో కాంగ్రెసు నాయకులాలోచిస్తున్నారు. ఇలా ఆలోచించడంవల్ల ఎప్పటిమాదిరిగా తాము ప్రభుత్వానికే అంతిమ నిర్ణయాధికారం నొప్పజెబుతున్నామని, ముస్లింలీగ్‌కి తమపట్ల అనుమానాలు ఎక్కువ కావడానికి అవకాశం ఇస్తున్నామని, వారు తెలుసుకోవడంలేదు.

కమ్యూనిస్టుపార్టీ దృక్పథం

కాంగ్రెసు-నాయకులు, లీగ్ నాయకులు, కూడా సంకుచిత దృష్టితో తమదృక్పథాలకు మాత్రమే ప్రాధాన్యత యిస్తూ రెండవపక్షం వారి వాదనకు విలువ నీయకుండా పరిస్థితుల్ని పరిశీలిస్తున్నారు. ఈపద్ధతిని మాపార్టీ అంగీకరించదు. ఏపరిష్కారమార్గమైనా ఇరుపక్షాలకూ శ్రేయస్కరంగా ఉండాలనీ, ఒక పార్టీని రెండవపార్టీ వ్యతిరేకించే ధోరణిలో ఏ సూచనలూ చేయకూడదనీ, మేం విజ్ఞప్తులు చేస్తున్నాం.

మా దృఢవిశ్వాసము

బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం నేడు మనదేశంలో కొనసాగిస్తున్న రాజకీయ ప్రతిష్టంభన దేశానికంతకూ నష్టం కలిగించేదిగా ఉంది - అన్ని పార్టీలు దీన్ని వ్యతిరేకిస్తున్నాయి.

దీన్నుంచి బయటపడ్డానికి ఏ ఒక్కపార్టీ తనంతటతాను ప్రయత్నించినా లాభంవుండదని మాదృఢవిశ్వాసం. స్వాతంత్ర్యం అంటే ప్రజల్లో కొందరికి స్వేచ్ఛ, కొందరికి బానిసత్వంకాదు. అందరం కలిసి ప్రయత్నిస్తేనే స్వాతంత్ర్యం లభిస్తుంది. అట్టి ప్రయత్నానికి మూలాధారం, అంతా కలిసి నిర్ణయించుకునే పాలసీ. ఆ పాలసీకి బలం చేకూర్చేశక్తి ఒక సంయుక్త ఒడంబడికద్వారా వస్తుంది. అందుకే, మేము ప్రధానమైన రెండు రాజకీయ సంస్థల (కాంగ్రెసు, ముస్లింలీగు) కోర్కెలను బలపరుస్తున్నాం. వాటి నాయకులు తమలో తమకుగల పరస్పర విభేదాలను రూపుమాపుకొని, బ్రిటిష్ నిరంకుశాధికారుల పన్నాగాన్ని పటాపంచలు చేయడానికి కలిసి పనిచేయమని కోరుతున్నాం. రాజకీయ ప్రతిష్టంభనను సామ్రాజ్యవాదులు ఎప్పుడూ యిలాగే కొనసాగించ జూస్తారు. వివిధ పార్టీలు తమలోతాము పోరాడుకొంటూ అవి బలహీనమైతే, తాము యధేచ్ఛగా అధికారం చెలాయించవచ్చును గదా - అని వారి ధీమా.

బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదుల ఆటల సరికట్టేటట్లు ఇంగ్లండ్‌లో కార్మిక వర్గాన్ని ఉత్తేజపరచవలసిందని మేము మాసోదర బ్రిటిష్ కమ్యూనిస్టుపార్టీకి విజ్ఞప్తులు చేస్తూవచ్చాం. మనలో మనకుగల అభిప్రాయభేదాల నాధారంగా తీసుకొని ప్రతిష్టంభనను కొనసాగించుటకు జరిగే ప్రయత్నాలను భగ్నమొనర్చవలసిందని కోరుతూ వచ్చాం. ఎందువల్లనంటే, మనలో మనకుగల చీలికలు మనకుమాత్రమే సంబంధించిన సమస్య; వాటినిపరిష్కరించుకోవలసినవారం మనము.

బ్రిటిష్ ప్రజల కర్తవ్యం

నేడు బ్రిటిష్‌ప్రజల కర్తవ్యం ఏమంటే - కొత్తగా యేర్పడబోవు బ్రిటిష్ మంత్రివర్గం వేవెల్ ప్రణాళికయొక్క ఆధారంపై తిరిగి ఒడంబడికకు ప్రయత్నంచేసేలా చూడవలసియుంది. తాత్కాలికంగా భారత జాతీయ ప్రభుత్వస్థాపనకు కాంగ్రెసు, ముస్లింలీగు కలిసి ఒకే జాబితాను సూచించమని కోరాలి. అలాంటి ప్రయత్నం ఈసారికూడా విఫలమైతే, ఏపక్షాలు ప్రభుత్వంలో ఉండడానికి సమ్మతించుతాయో, ఆపార్టీలతో కొత్తప్రభుత్వాన్ని ఏర్పరచాలి. ఇట్టి విధాన మవలంబించడంవల్ల, అనైక్యతపేరుతో సామ్రాజ్యవాదులు రాజీప్రయత్నాన్ని భగ్నమొనర్చకుండా చేయగలం. కాంగ్రెసు - లీగు ఐక్యతకుకూడా యిదొక అవకాశం కలుగజేస్తుంది. ఎందుచేతనంటే, కాంగ్రెసు నాయకులు ముస్లింలీగ్‌తో సఖ్యత కుదుర్చుకోలేకపోతే, బెంగాల్, సరిహద్దురాష్ట్రాలలోని లీగ్ మంత్రివర్గాల మాదిరిగా ఒక గుణపాఠం నేర్చుకుంటారు. దేశాన్ని నేడెదుర్కొంటూన్న క్లిష్టసమస్యలు ఏఒక్కపార్టీ ప్రయత్నించినా పరిష్కరింపబడవనీ, అందరూ కలసి కృషి చేస్తేనే పరిష్కరింపబడతాయనీ, అనుభవం వల్ల తెలుసుకొంటారు. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం తెచ్చిపెట్టిన ప్రతిష్టంభనను అంతమొనర్చడానికి భారత జాతీయైక్యత అవసరమైనట్లే, పునర్నిర్మాణ కార్యక్రమం జయప్రదం కావడానికి కూడా ఐక్యత అవసరమని వారు తెలుసుకుంటారు. కాలయాపన చెయ్యడం ద్వారా వారు ఐక్యతకు మరికొంతకాలం వాయిదా వేయగల్గుతారేగాని, చివరకు దాని అవసరాన్ని విధిగా గుర్తించవలసి వస్తుంది. తక్షణమే, ఈరోజున, దూరదృష్టితో వారు సాధించకపోతే, స్వానుభవంద్వారా ఒకనాడు దాని అవసరాన్ని గుర్తించవలసి వస్తుంది.

కాంగ్రెసు - లీగులకు సమాన ప్రాతినిధ్యం ఉండాలి

కాబట్టి మా పార్టీ కాంగ్రెసునాయకులకు - లీగు నాయకులకు చేసే విజ్ఞప్తి ఏమంటే, బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం మరొక ప్రయత్నం చేసే వరకు, లేదా కొత్త ఎన్నికలు వచ్చేవరకు, సామ్రాజ్యవాదులమీద ఆశలు పెట్టుకొని ఎదురుచూస్తూ కూచోవడం మంచిదికాదు. కాంగ్రెసు - లీగులకు సమాన ప్రాతినిధ్యం ఉండాలనే సూత్రానికి రెండు పక్షాలవారూ అంగీకరించి, ఒడంబడిక కుదుర్చుకోవాలి. అన్ని పరిష్కార మార్గాలకంటే యిదే ఉత్తమమైనది. మౌలానా ఆజాద్ అంగీకరించిన మరొక మార్గంకూడా మంచిదే. అది ఏమనగా: కాంగ్రెసుకుగాని, ముస్లింలీగ్‌కుగాని చెందని ఒక జాతీయ ముస్లింని ముస్లింలీగే నియమించడం. కాని సిమ్లాలో ప్రతిష్టలు అడ్డువచ్చి, యీ సూచన దురదృష్టవశాత్తు త్రోసివేయబడింది. మన దేశీయ నాయకులు ఇదేవిధంగా పరస్పరకలహాలతో, అవమానకరంగా ప్రవర్తిస్తే అంతర్యుద్ధాలకు దేశం దారితీస్తుంది. జాతీయ నాయకులుగా వారు పరిగణింపబడరు. పార్టీ కక్షలలో ఆరితేరిన రాజనీతిజ్ఞులుగా మాత్రమే ఉండిపోతారు; ప్రజానాయకుల కుండవలసిన గౌరవం యిక వారికుండదు.

కాంగ్రెస్సుపై నిషేధం తొలగాలి

ప్రభుత్వం రాజకీయ ఖైదీల నందరినీ విడుదలచేసి, కాంగ్రెసు సంస్థపై నిషేధం తొలగించడానికిజరిగేఆందోళనకు మేము కూడహృదయపూర్వకంగాబలంచేకూర్చుతాం. అలా జరిగినప్పుడే దేశంలో తిరిగి రాజకీయజీవితం తలయెత్తుతుంది.

కొత్త ఎన్నికలద్వారా మనఅభిప్రాయభేదాలను ప్రజలయెదుటపెట్టి, ప్రజలనిర్ణయానికి బద్ధులమై ఉండడం ప్రజాస్వామ్య పద్ధతి. ముస్లింలీగ్ దీనికై ఆందోళనచేస్తూంది. మేముకూడ యీ కోర్కెను హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాం. కాంగ్రెసునాయకులకు మా మనవి ఏమంటే: ముస్లింలీగును ముసల్మానుల ప్రాతినిధ్యసంస్థగా మీరిప్పుడు గుర్తించడంలేదు. అందువల్ల ముస్లింలీగుకు ప్రజాబలం ఉన్నదోలేదో రుజువుచేసుకునేటందుకు కొత్త ఎన్నికలు జరుపమని ప్రభుత్వంమీద చేసే ఒత్తిడికి మీరు కూడా చేయూతనివ్వడం అవసరం. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో ఇంతకంటె మరోమార్గంలేదు - అంత ద్యుద్ధంతప్ప!

ఎన్నికలే మన కళ్లు తెరుస్తాయి!

అన్నిపార్టీలు నేడుసోదరభావంతో ఎన్నికలకు సిలబద్ధం అవసరం. అభిప్రాయ భేదాలెన్నిఉన్నా, అన్నిపక్షాల వారికీ తండ్రులవద్ద ప్రజలు ప్రతి సమస్యమీద తమ అభిప్రాయాలు ప్రకటిస్తారు. వాటిని మనం శిరసావహిద్దాం. మనం నిష్కల్మష హృదయులమైతే, ఎన్నికల ఫలితాలు మన కళ్ళను తెరుస్తాయి; విజానిజాలు బోధపడతాయి. ఒక్కొక్కసమస్యను గురించి తిరిగి ఆలోచించేలా చేస్తాయి. చివరకు అన్నదమ్ములందరినీ ఒకచోటికి చేరుస్తాయి. ఎందువల్లనంటే, సామ్రాజ్యవాదులు మన దేశంలో శాశ్వతంగా అధికారం చెలాయించకుండా చెయ్యాలంటే, ఎప్పటికైనా మననాయకులే మనసమస్యలను పరిష్కరించవలసి యుంటుంది; ఇతరుల పరిష్కారం మన కక్కర్లేదు.

రాజీకి సహాయంచేకూర్చే ప్రతి సూచనకు మా పార్టీ బలం చేకూరుస్తుంది. ప్రతిష్టంభనకు సహాయంచేసే ప్రతి సూచనను అణచి బట్టబయలొనర్చుతుంది. భారతదేశానికీ, బ్రిటన్‌కూ మధ్య ఒడంబడిక జరక్కుండా చేసేవారి ప్రయత్నాలను మా పార్టీ ఎదుర్కొంటుంది. సంకుచితమైన కోర్కెలను, అహంభావ పూరితమైన వాంఛలను మేము వ్యతిరేకిస్తాం.

మాపార్టీ యెడల కాంగ్రెసునాయకులు, లీగ్ నాయకులు అవలంబిస్తూన్న వైఖరితో ప్రసక్తిలేకుండా, కాంగ్రెసుసంస్థపై నిషేధాన్ని తొలగించాలనీ, కొత్త ఎన్నికలు జరపాలనీ, ఆయా నాయకులు కోరే కోర్కెలను మేం బలపరుస్తున్నాం. అవి రెండూ న్యాయమైన కోర్కెలేనని మాగట్టి నమ్మకం. దేశశ్రేయస్సుకి అవి ఉపకరిస్తాయి; బ్రిటిష్‌ప్రభుత్వపు పెత్తనానికవి రెండూ రెండు దెబ్బలు.

ప్రతిష్టంభనను బ్రద్దలు కొట్టడంవల్ల ప్రజాసామాన్యానికంతకూ లాభకరమనే దృష్టితో యీ సమస్యను మన నాయకులూ - అనుచరులూ పరిశీలిస్తే; కలిసి పనిచేయడానికి దృఢమైన సంకల్పం వారికుంటే; ప్రస్తుత ప్రపంచాని కనుగుణ్యమైన జాతీయ సిద్ధాంతాలను ప్రవేశపెట్టకలిగితే - యీ ప్రతిష్టంభన, అందరం అసహ్యించుకొంటూన్న ప్రతిష్టంభన, త్రుటికాలంలో మాయమౌతుంది.

—"పీపుల్సువార్" సంపాదకీయం

సత్తెనపల్లి, పల్నాడుతాలూకాలలో

ఆహారసమస్యపై కమ్యూనిస్టుల కృషి

స్వార్ధపరుల ఆటంకాలు

— మాదల వీరభద్రరావు

నిరుడీ రోజుల్లో జూన్, జులై, అగస్టు నెలల్లో అంతా ఆహారధాన్యాలు దొరక్క అలమటించాం. తమ పేరాశచే విపరీత ధరలు పెనుకొని అమ్మారు వ్యాపారస్తులు. ప్రజలకు ప్రతికూలురైన దురాశాపరులకు లంచగొండులైన ఉద్యోగులు తోడైనారు. ఇక "కంచే చేనుమేసినట్లయింది." కమ్యూనిస్టులం యీ ఆహారసమస్యా పరిష్కారానికి పెద్దలందరి సహకారంతో పల్నాడులో క్షామనివారణ సంఘాన్ని, సత్తెనపల్లిలో ప్రజా ఆహార కమిటీల నేర్పరచి పనిచేయ నారంభించాం. ఈనాటివరకు గ్రామాలకు సప్లయిలకోసం పాటుబడడం; బ్లాకుమార్కెట్టు నరికట్టడం, లంచగొండులైన ఉద్యోగుల నెదుర్కొటం జరుగుతూనేవుంది.

ఈ రెండు సంవత్సరాల్లోను షాహుకార్లలోనేగాక, పట్టణానికి రాకపోకలు నేర్చిన రైతాంగ యువకుల్లో సైతం వ్యాపారదృష్టి యేర్పడి, దళారీలుగా తయారౌతున్నారు. ఈ బ్లాకు మార్కెట్ సాగించే వ్యాపారులు ఆఫీసర్లకు తప్పుడు పిటీషనులు పంపడానికి, కోర్టులో తప్పుడు కేసులు పెట్టటానికి జంకటంలేదు.

ఆహారసమస్య క్లిష్టమౌతున్నకొద్దీ ప్రభుత్వోద్యోగుల లంచగొండితనంగూడా పెరుగుతూంది. ముఖ్యంగా బియ్యం పర్మిట్లకు-వార్డాండ్లకు లంచెపెట్టడంమూలంగా, నానాటికి ఆఫీసర్ల-షాహుకార్ల లాలూచీ హెచ్చింది. లంచాలు తీసుకుంటున్న ఉద్యోగులను చూపుతూ శిక్షించమని కమ్యూనిస్టులం, ఆహారకమిటీలు, టెలిగ్రాములివ్వటం; రోజూ వందలకొలది రైతు, కూలీలు వస్తూ ఆఫీసువద్ద చెదగొడుతున్నారు. వీరిని అరెస్టుచేయండని తహసీల్దార్లు తప్పుడు రిపోర్టులు పంపటం జరిగింది గూడా.

కేసులు

కొత్త రామచంద్రయ్య అనే షాహుకారు దాచేపల్లినుండి సన్నబియ్యం అర్ధరాత్రివేళ తెస్తుండగా మాదినెపాడులో కామ్రేడ్సు పట్టుకొని మునసబుకు వప్పగించి, తహసీల్దారుకు రిపోర్టు చేశారు. ఇందుకు ప్రతిగా ఆగ్రామములోని ఒకపార్టీవారూ, షాహుకారూ కలిసి, "పెండ్లికి బియ్యం తెచ్చుకుంటే దొమ్మీగా వచ్చి దొంగిలించారని" 4 గురి కామ్రేడ్సుపై గురజాల మేజస్ట్రేటు కోర్టులో కేసు పెట్టారు. మేజస్ట్రేటు విచారించి. "ఆహార కమిటీ వాలంటీర్లు బ్లాకుమార్కెట్లను పట్టుకొన్నారని, దీనిపై యీ విధంగా కేసుపెట్టారనీ, ఇదినమ్మదగ్గ కొద్దికాదని" తీర్పు చెప్పారు. ఈ కృషిఫలితంగా కామ్రేడ్సు గ్రామస్థుల విశ్వాసాన్ని చూరగొన్నారు. గ్రామస్థులు, సంవత్సరాల తరబడి 2 ముఠాలుగా వస్తున్న తమ తగాదాలను సర్దుకొని, యీఏడు పంచాయితీ బోర్డును పరపమని యీ రైతుసంఘ వర్కర్లకే వప్పగించారు.

పిడుగురాళ్ళలో ఆజాద్ సోదరులు సైలర్పుగావుంటూ గ్రామప్రజలనుసంఘటితపరచి పనిచేస్తున్నారు. బ్లాకు మార్కెట్‌దార్లతో నిత్యపోరాటమైంది. తాను దాచివుంచిన 75 బస్తాల జొన్నలను పట్టుకున్నారని ఆగ్రామములో ఒక పార్టీముఠాదారైన వర్ధపల్లి పున్నయ్య కామ్రేడ్ ఆజాద్‌ను కొట్టాడు. ఈచర్యను ప్రజలు తీవ్రంగా ఖండించారు. దీనిని గమనించి తన తప్పును అంగీకరించి, రాజీపడ్డాడు.

ఇంకా చినగార్లపాడులో ఏసురత్నం మొదలయిన 4 గురిపై "బియ్యం దొమ్మీగా తీసుకొని వెళ్ళి అమ్మారనే" కేసునడుస్తూంది.

తప్పుడు మహజర్లు

రామాపురంలో వెలుగూరి వెంకటేశ్వర్లు బియ్యం పర్మిట్‌దారు. అతను సక్రమంగా అమ్మటంలేదు. గ్రామస్థులు మహజరు పెట్టగా యీ లైసెన్సు రద్దుచేసి, కామ్రేడ్ తంగిడ సత్యనారాయణపేర తహసీలుదారు ఆర్డరు చేశారు. దీని విషయంలో ఆ గ్రామంలోని స్వార్ధపరులు కొందరు కలసి మహజరు తయారుచేసి గురజాలవచ్చి కాపూరి వెంకయ్య, శేషయ్యగార్లను తోడ్కొని తహసీలుదారువద్దకువెళ్ళి, కమ్యూనిస్టులు గ్రంథాలయానికి విరాళమివ్వలేదనే నెపంతో రద్దు చేయించారని చెప్పుకున్నారు. రెవిన్యూ ఇన్‌స్పెక్టరును మరల విచారణ చేయమన్నాడు. ఈయనవచ్చి అందరినీ ఎంక్వయిరీ చేయకుండా ఏదోవ్రాసుకొనివెళ్లారు. ఎంక్వయిరీ సరిలేదని టెలిగ్రాం యిచ్చాం. వెంటనే డిప్యూటీ కలెక్టరు క్యాంపు చేశారు. రైతులు వందమందిదాకా ఋజులుదేరారు. ఇంతలో యీ వ్యతిరేకులు పల్లెకుపోయి సారాయి, పొగాకుపెట్టి అమాయకులైన మాలలను ప్రోగుచేసితీసుకొచ్చారు. విచారణలో 5½ తోలాలు అమ్మాడని వీరు కూడా నిజంచెప్పారు. "మేము కాంగ్రెసు వాదులమండి, వారు కమ్యూనిస్టులండి" అని అరచారు గుంపులోనుండి స్వార్ధపరుల ముఠా "బియ్యం పర్మిట్లకుదీనికి సంబంధంలేద"ని, సత్యనారాయణనే డీలరుగా ఖాయపరచారు డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు.

సత్తెనపల్లిలో కో-ఆపరేటివ్ స్టోర్సును గూర్చి కమ్యూనిస్టులం బాధ్యత వహించినప్పటినుండి వర్తకులు దీన్ని పోటీగా భావించారు. డైరెక్టర్లు జూదగొండులనీ, ఏవేవోవ్రాసి మహజరు పంపారు. స్టోర్సును రద్దుచేయించడానికి ప్రయత్నించారు. దీనిపై సబ్ డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారుగారు విచారణకై వచ్చి ఇవన్నీ దొంగమహజర్లని, నిజపరిస్థితులు తెలుసుకున్నాడు. అప్పటి నుండి ప్రజల అండతో కమ్యూనిస్టుల కృషి ఫలితంగా దినదినాభివృద్ధి చెందుతూంది. 4 గ్రామాల్లో బ్రాంచీలు పెట్టాం. వెయ్యికి పైగా సభ్యులు చేరారు. నెలకు 30 వేల రూపాయల పైగా వ్యాపారంచేస్తూ, రైతుల కవసరమైన వస్తుగింజలు, పులవలు, తవుడు జొన్నలు సక్రమమైనరేటు కందిస్తూ జిల్లాలో కల్లా ఆదర్శప్రాయంగా నడుస్తూవుంది.

విజ్ఞప్తి

ఈ మధ్య సివిల్‌సప్లయి కమీషనర్ వచ్చినప్పటినుండి ఈ 2 తాలూకాలకు సప్లయిలు తగ్గాయి. రాబోవు సెప్టెంబరులో కూలీలకు గింజలు దొరికేటట్లు లేదు. బియ్యమో, జొన్నలో సప్లయి అయ్యేటట్లు, వచ్చినవి సక్రమపంపిణీ అయ్యేటట్లు చూడాలి. స్వార్ధపరులను, బ్లాకుమార్కెట్‌దార్లనుమందలించాలిసిన బాధ్యత దేశభక్తులందరిది. అంతా కలిసి ఆహారసమస్యా పరిష్కారానికి కృషిచేద్దాం.

యూనియన్ని గుర్తించారు

హైద్రాబాదు స్పిన్నింగ్ అండ్ వీవింగ్ కంపెనీలో 1200 మంది కార్మికులున్నారు. ఈ సంవత్సరం జనవరి మాసంలో వీరు తమయూనియన్ని-హైద్రాబాదు టెక్స్‌టైల్‌వర్కర్సు యూనియన్ - స్థాపించుకున్నారు. దానిద్వారా తమ కష్టాలను పోగొట్టుకుంటూ, దాన్ని నానాటికి బలపరచుకున్నారు. ఇది యజమానులకు కంటకమయింది. పగబట్టి కార్మికులను పీడింపసాగారు. రాత్రుళ్ళు కూడా పనిచేయించనారంభించారు. "రాత్రుళ్ళు పనిచేయడానికి మాకభ్యంతరంలేదు. కాని, అందుకు తగిన సదుపాయాలు, సామగ్రి అందజేయండ"ని కార్మికులుకోరారు. అలాంటి దేమీ జరుగలేదు. పైగాకార్మికు లెంతఖండించినా, అసభ్య ప్రవర్తనమహద్దుమీరి సాగించారు. పైపెచ్చు యజమానుల అవకతవకల ఫలితంగా ఉత్పత్తి దెబ్బతిన సాగింది. ఇది సాకుగా తీసుకొని కార్మికుల వేతనాలు తగ్గింపసాగారు. నానాటికీ పెరిగిపోతున్న ఈ అక్రమాలను సహింపలేక కార్మికులు మొన్న జూన్ 6 వ తేదీని సమ్మె చేశారు. యజమానులు మరింత గుర్రుగా ప్రవర్తింపసాగారు చాల చురుకుగా పని చేసే ఆగయ్య, పోచయ్య, మహమ్మద్ జహంగీర్‌వంటి కార్మికులను మొత్తం 28 మందిని పనిలోనుంచి పూర్తిగా తొలగించామని ప్రకటించారు. దీనికి కార్మికులు బెదరిపోలేదు. సంఘబలంతో తమ కోర్కెలను నెరవేర్చుకోడానికి, పట్టుదలతో నిల్చున్నారు. పరిష్కార సంఘాన్ని నియమించవలసిందని ఒత్తిడి తెచ్చారు. చివరకు జూన్ 28 వ తేదీని పరిష్కారసంఘ మేర్పడింది. దీని పరిష్కార ఫలితంగా

కార్మికుల యూనియన్ని గుర్తించారు.

తొలగించిన కార్మికులను తిరిగి పనిలోకి తీసుకున్నారు. ఈవిజయము కార్మికుల చైతన్యాన్ని, కార్యదీక్షనుఎన్నోరెట్లు పెంచింది. అంతేకాదు. ప్రక్కనేవున్న మరోమిల్లు కార్మికులుకూడా యూనియన్‌లో అమితోత్సాహంతో చేరుతున్నారు.

చేనేత పారిశ్రామికోద్యమ వ్యాప్తి

చేనేత కార్మికోద్యమం ఉరకలువేస్తూ వివిధ ప్రాంతాలకు వ్యాపిస్తోంది. కొత్త ప్రదేశాల్లో చేనేత కార్మికసంఘాలు వెలుస్తున్నాయి. గతమాసం 15 వ తేదీని చీపురుపల్లి తాలూకా సంఘం, చీపురుపల్లిలో (విశాఖ జిల్లా) స్థాపింపబడింది.

వివిధ జిల్లాలనుంచి 22 మంది ప్రతినిధులువచ్చారు. శ్రీ అంబిళ్ళ సూర్యారావు అధ్యక్షతను వీరంతా సమావేశమై తమ నిత్యజీవితానికి సంబంధించిన సమస్యలనుగురించి చర్చించి, ఈ దిగువ తీర్మానాలు చేశారు:

విశాఖజిల్లా చేనేత పారిశ్రామికసంఘమూ, ప్రభుత్వమూ తమ తాలూకా సంఘాన్ని గుర్తించాలని తీర్మానించారు. బట్టల కరువుతో ప్రజలల్లాడిపోతూన్న యీ రోజుల్లో బట్టను అధికంగా ఉత్పత్తిచేసి ప్రజల కందివ్వవలసిన బాధ్యత చేనేత పారిశ్రామికునిపై నుందని యీ సభ హెచ్చరించింది. ప్రజా సామాన్యానికందుబాటులో ఉండేలాగు, పారిశ్రామికులకు సక్రమమైన కూలిక్కిట్టేలాగు ధరలు కంట్రోలు చేయవలసిందని ప్రభుత్వాన్ని కోరారు. చిల్లర నూలుకోటాదారులను నియమించడంవల్ల కార్మికులకు నష్టకష్టాలు అధికంగా ఉన్నాయికాబట్టి, సులభంగా సరాసరి టోకువర్తకుని వద్దనుండే నూలు తెచ్చుకొనేలా ఏర్పాటుచేయవలసిందని ప్రభుత్వాన్ని కోరారు.

1943 వ సంవత్సరంలో వచ్చిన కరువులో సర్వస్వం పోగొట్టుకొని అనేక నేత కార్మిక కుటుంబాలు యితర ప్రాంతాలకు వెళ్ళిపోయాయి. ఇప్పుడు వీరు తిరిగికొంపలు చేరుకొని, ఇతరుల మగ్గాలమీద కూలికి పని [illegible] యాచిస్తున్నారు. కాని ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన కోటాలు అసలే చాలీచాలకుండా ఉండడంవల్ల, వీరికి పని దొరకక, పస్తులు పడడమే గతి అవుతూంది. ప్రభుత్వం ఇలాంటివారికి నూలు యిప్పించినట్లయితే, వీరికి జీవనోపాధి లభించడమే గాకుండా, బట్టల కొరతనుకూడా కొంతవరకు తీర్చవచ్చునని ఈ సమావేశం తీర్మానించింది.

కమ్యూనిస్టులను సంఘాల్లో ఉండనివ్వకూడదని రాష్ట్రకమిటీ చేసిన తీర్మానాన్ని ఖండించారు.

★

పొన్నేరిలో

పొన్నేరితాలూకా చెంగల్పట్టు జిల్లాలోనిది. ఆ తాలూకాలో 4500 మగ్గాలున్నాయి. ప్రభుత్వం నూలు రేషన్ అమలుజరిపి గత సెప్టెంబరు, అక్టోబరు నెలల్లో 40 నెం. నూలు మగ్గానికి, నెలకు 22 లేక 22½ పౌన్లని నిర్ణయించారు. ఇప్పుడు అమాంతంగా ఈ రేషన్ తగ్గించేశారు. మే, జూన్ నెలల్లో 6½ లేక 6 పౌనులు మాత్రమే మగ్గానికి నెలకు సప్లయి చేస్తున్నారు. అనేకులకు పనిలేకుండా పోయింది. వారి అగచాట్లు వేరే చెప్పనక్కరలేదు.

ఇలాంటి కష్టాలన్నిటిని గురించి చర్చించడానికి ఇటీవల వివిధ ప్రాంతాలనుంచి 31 మంది ప్రతినిధులు సమావేశమయారు. తాలూకా చేనేత పారిశ్రామిక సంఘాన్ని స్థాపించుకున్నారు. కార్మికులకు అందుబాటులో ఉండేలా నూలు డిపోలు ఏర్పాటు చేయాలనీ, కార్మికులందరికి పని కలిగేలా నూలును సప్లయి చేయించాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ తీర్మానాలు చేశారు.

బందరు కాలేజీలో అక్రమాలు

బందరు హిందూ కాలేజీ చరిత్ర తెలుసుకుంటే ప్రతి విద్యావేత్త, ఉపాధ్యాయుడు సిగ్గుతో తల వంచుతాడు. ప్రిన్సిపాలుగారు విద్యార్థులను ప్రేమతోచూచి, వారి అభివృద్ధికి పాటుబడరు సరిగదా, ఒక నిరంకుశ ప్రభువువలె, తమ అభిప్రాయాలు వెలిబుచ్చడానికి వెళ్ళినవారికికూడా ట్రాన్సఫరు సర్టిఫికెట్టులు యిచ్చి పంపుతున్నారు. కాలేజీలో ప్రజాస్వామికానికి స్థానంలేదు. విపరీతంగా ఫీజులు వసూలుచేయడమేగాని, విద్యార్థులకు కావలసిన వసతులు ఏర్పరచడంలేదు. ఇది ఒక విద్యాలయమా, లేక ఒకవ్యాపారసంస్థా? అని అనుమానం కల్గుతుంది. ఎవరైనా సాహసించి అడిగితే, కాలేజీనుంచి ఉద్వాసన. ఈ క్రింది ఉదాహరణలు విద్యార్థులు, లెక్చరర్లు ఎంత దుర్భరమైన అక్రమాలకు గురియౌతున్నారో తెలియచేస్తాయి. విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు, పౌరులు ఈ అన్యాయాలను ఐక్యకంఠంతో ఎదిరించాలి. ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ ప్రతిష్ఠను, కాలేజీల ప్రతిష్ఠను కాపాడాలి.

కాలేజి కేలండరు

కాలేజీలో 1944-45 సంవత్సరంలో 1200 మంది విద్యార్థులున్నారు కాలేజీ కేలండరుకని ప్రతి విద్యార్థివద్ద 0-10-0 వసూలు చేశారు. కాని కేలండరు సంవత్సరాంతమున పంచిపెట్టారు. కాలేజీ కేలండరంటే కాలేజీ దినములను తెలియపర్చు పట్టిక. అలాంటి దానిని సంవత్సరాంతమున యిచ్చుటవల్ల ప్రయోజనం శూన్యం. మళ్ళీ యీ సంవత్సరము (1945-1946) కూడ 0-10-0 వసూలు చేశారు: కాని ఈసారి కూడ ఇంతవరకు కేలెండరు యివ్వలేదు. ప్రతి కాలేజీలోను సామాన్యంగా కాలేజీతెరచిన మొదటి వారంలోనే యిస్తారు.

లైబ్రరీకి, రీడింగు రూముకు, మాగజైనుకు మొత్తం 3-8-0 ఒక్కొక్క విద్యార్థినుండి వసూలు చేస్తారు. లైబ్రరీలోని పుస్తకాల విషయం చూద్దామా అంటే, ఎప్పటివో పాతవి తప్ప క్రొత్తగా వచ్చిన సాంఘిక, రాజకీయ పుస్తకం ఒకటి కూడా లేదు. రీడింగురూము విషయం చూదామంటే, పట్టుమని పదిమంది విద్యార్థులైన కూర్చుని చదువుకుంటానికి స్థలంలేదు. పేపర్లుసగం చిరిగి సాయంకాలానికి చేరుకుంటై ఏయేపత్రికలు వస్తున్నవో చాలమందికి తెలియదు.

కాలేజీ మాగజైనుకని వసూలుచేసిన డబ్బున్నా తిరిగి యివ్వలేదు. మాగజైనుఫీజు మరల ఈ సంవత్సరం వసూలు చేశారు. మరి ఏంజరుగుతుందో.

స్టేషనరీ ఫీజని ప్రతి విద్యార్థినుండి ప్రతి టెరమ్‌కి 1-8-0 చొప్పున వసూలు చేస్తారు. సంవత్సరంలో 3 టెరమ్సువుంటవి, టెరమ్‌కి ఒక పరీక్ష వుంటుంది. అంటే 1-8-0 చొప్పున టెరమ్‌కు 4-8-0 వసూలు చేస్తారు. విద్యార్థులకు పరీక్షల్లో ఇచ్చేది, రాజమండ్రి పేపరు. ఒక్కొక్క విద్యార్థి ఎంతో ఎక్కువగా వ్రాస్తే, 1½ దస్తా కాగితములు ఖర్చు అవుతుంది. ఈప్రకారం జూనియర్ విద్యార్థులకు ఒక్కొక్క పరీక్షకు 0-8-0 చొప్పున 3 పరీక్షలకు 1-8-0 ఖర్చవుతుంది. సీనియరు విద్యార్థులకు రెండు పరీక్షలకు రెండు అర్ధలు-ఒక రూపాయి, ఖర్చవుతుంది. (వీరికి మూడవపరీక్ష యూనివర్సిటీదే గనుక). ఈ విధంగా కాలేజీకి ఒక్కొక్క జూనియరు విద్యార్థి నుండి రు. 3-0-0 లు, ఒక్కొక్క సీనియరు విద్యార్థి నుండి 3-8-0, స్టేషనరీ పేరుతో మిగులుతూ వుంది.

లేబరేటరీ ఫీజు

(4) సైన్సు విద్యార్థులు ప్రత్యేకంగా లేబరేటరీ ఫీజని (బి. ఏ. సి. వారు 27 రూ: ఎం. పి. సి. వారు 18 రూ.) చెల్లించుకోవాలి. ఇదిగాక ప్రతి విద్యార్థివద్ద లేబరేటరీ కాషన్‌ఫీ అని 4 రూ. వసూలుచేస్తారు. ఏ చిన్నవస్తువు పగిలిపోయినా, యీ డబ్బు తిరిగిరాదు. లేబరేటరీ అటెండర్లను, వారి తెలివితేటలనుబట్టి గాకుండా, తక్కువ జీతంమీద వచ్చినవారినే వేస్తారు. వీరు ఒకటి తెమ్మంటే యింకొకటి తెచ్చే స్థితిలోవుంటారు. ఇవేకాకుండా జనరల్ కాషన్ మనీ అని ప్రతి విద్యార్థివద్ద రూ. 5 లు వసూలుచేస్తారు. లేట్ ఫైన్ల క్రింద యిది గల్లంతు.

మెడికల్ ఎగ్జామినేషన్‌కని ప్రతి విద్యార్థినుండి క్రితం సంవత్సరం 1-0-0 వసూలుచేశారు. వీరిలో కొందరికి పరీక్ష జరగనేలేదు పోనీలే ఏదోకారణంచేత జరగలేదనుకున్నా, ఈ సంవత్సరం మరల అందరితోబాటు వారివద్ద 0-8-0 వసూలుచేశారు. విద్యార్థులకని వచ్చే కిరసినుకోటా విద్యార్థులకు సక్రమంగా అందదు.

కాలేజీ విద్యార్థి సంఘానికి ఎన్నిక లుండాలి

అన్నిటికంటె మరీ ఘోరంగా వున్నది కాలేజీ విద్యార్థిసంఘ విషయం. ఈ సంఘానికని ప్రతి విద్యార్థివద్ద 0-8-0, సంవత్సరీగా వసూలు చేస్తారు. అన్ని కాలేజీలలోను ప్రతి సంవత్సరం యీ సంఘానికి ఎన్నికలు జరుపుతారు. కాని యీ కాలేజీలో ఆ అలవాటులేదు. ఎన్నికలు జరపకుండా ప్రిన్సిపాలుగారే తమ కిష్టమువచ్చిన వారిని, తమకు బాగాఅనుకూలంగావుండే వారిని ప్రెసిడెంటుగా నామినేట్ చేస్తారు. క్రితం సంవత్సరం అదీ జరగలేదు. ఈ సంఘంయొక్క జమాఖర్చులు కూడ చెప్పలేదు. ఈసంఘమును ప్రజాస్వామిక సూత్రాలమీద పనిచేయించాలని, కాలేజీ విషయాలలో విద్యార్థి సంఘం (ఆం. రా. వి. ఫెడరేషన్‌శాఖ)కలుగజేసుకుంటున్నది గనుక- ఈసంఘం అంటే ప్రిన్సిపాలుగారికి కంటిలో నలుసులాగా ఉంది. దీన్ని ఎలాగైనా నాశనం చేయాలని భగీరథ ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. ఈసంఘ కార్యదర్శి యు. ఆర్. యమ్. ప్రసాదరావును పరీక్షకు పంపకుండా కాలేజీలోనుంచి బయటకు పంపారు. కాలేజీ సోషల్ గేదరింగు సందర్భంలో కాలేజీలోవున్న లోపాలను గూర్చి, వాటిని సరిచేయవలసిన అవసరాన్ని గూర్చి మాట్లాడినందులకు ఆతని సర్టిఫికెట్టు అట్టేపెట్టి, పరీక్షకు పంపకుండా, వేసవిసెలవులలో ట్రాన్సఫర్ సర్టిఫికెట్టు ఇచ్చియింటికి పంపారు. శారద అనే విద్యార్థినిని గూడా యీ విధంగా వెళ్ళగొట్టారు.

పై విషయాలేగాకుండా ఈ సంవత్సరం విద్యార్థులంతా గదులు దొరకక, హోటళ్ళలో రేట్లుపెరిగిపోయి నానాఅవస్థలుపడుతున్నారు. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో వీరు ప్రశాంతగా చదువుకోవటం కష్టమైనపని. అందువల్ల కాలేజీ అధికారులు కొన్ని ఇళ్లను కలెక్టరు చేత కమాండీరు చేయించి విద్యార్థులకు తోడ్పడవలసిఉంది; హోటలురేట్ల విషయంలో గూడ తగ్గించేలాగ కలెక్టరుపై ఒత్తిడి తీసుకు రావలసిన బాధ్యతకూడ వారిపై వుంది.

లెక్చరర్ల విషయం

ఇక విద్యార్థుల విషయమేగాకుండా కాలేజీలెక్చరర్ల విషయంచూస్తే చాల విచారకరంగా ఉంది. వారి జీతాలు చాల తక్కువ. హైస్కూలు టీచర్లకన్నా కనాకష్టం. ఇప్పుడున్న ఆర్థిక పరిస్థితులలో లెక్చరర్లు తమ కుటుంబాలను పోషించుకురావడం చాల కష్టము. వీరి విషయం కమిటీ వెంటనే ఆలోచించాలి.

ఈ పై పరిస్థితు లన్నింటిని చక్కబరచి, బందరు హిందూ కాలేజీని ఆంధ్ర యూనివర్సిటీలో ఒక ఆదర్శవంతమైన కళాశాలగా చేయుటకు కాలేజీ కమిటీవారు, విద్యార్థులు విద్యాభివృద్ధినికోరే ప్రజలు-కృషిచేయాలి.

ప్రిన్సిపాలుగారు తమ నిరంకుశవిధానాన్ని మార్చుకుని, విద్యార్థులయొక్క, కాలేజీయొక్క, శ్రేయస్సుకు ఇప్పటికైనా కృషి చేయాలి.

వీరమాచనేని మధుసూదనరావు,
ప్రధాన కార్యదర్శి,
కృష్ణాజిల్లా విద్యార్థి ఫెడరేషన్

కంచుకాగడా

జులై 20 వ తేదీన బెజవాడ ఖద్దరు ప్రదర్శనశాలలో అయ్యదేవరవారు ఉపన్యసించారు. అందులో గాంధీ - జోషీ లేఖలను గురించి చెబుతూ "జోషీచేత అబద్ధాలకోరునని పిలువబడినందుకు నేను సంతోషపడుతున్నాను. అఖిల భారత హిందూమహాసభ అధ్యక్షులైన శ్యామప్రసాద ముఖర్జీగారి చక్కని సహవాసం నాకు దొరికింది" అని సగర్వంగా చెప్పుకున్నారు "నేను వ్రాసిన మాటల్లో ఒకటికూడా ఉపసంహరించుకోనక్కరలేదు." అనికూడ సిగ్గువిడిచి అన్నారు (జులై 22 "హిందూ"పత్రిక)

పాఠకులలో చాలమంది గాంధీ - జోషీ లేఖలు చదివేవుంటారు. అందులో కాశేశ్వరరావు కుళ్లును చూచేవుంటారు. ఆలేఖల ప్రకటనచూచి, ఉక్రోషంతో కాశేశ్వరరావు తన్నుతాను సమర్థించుకోడం కోసం పైమాటలు చెప్పారు. అసలు ఆబుద్ధితక్కువజాబు గాంధీజీకి వ్రాయడమే తప్పు పైగా తప్పు బయటపడ్డాక, బుద్ధి గడ్డితిందని నోరుమూసుకోక, 'ఒక్కమాటకూడ ఉపసంహరించుకోను' అని ధీమాగా పల్కడం మరింత బుద్ధితక్కువ!

కాశేశ్వర్రావు గాంధీజీకి ఏమివ్రాశాడో చూడండి! "కమ్యూన్‌లో ప్రతిరోజూ మాంసం వండించుతారు. ప్రతిసభ్యుడు సహపంక్తిలో కూర్చొని భోజనం చెయ్యాలి. వంశపారంపర్యంగా శాకాహారులైన బ్రాహ్మణులకు, వైశ్యులకు, విద్యార్థులకు పనిగట్టుకొని మాంసం తినడం నేర్పేవారు.

"వారంతా కలసి ఎంగెల్సు రచించిన ఒక పుస్తకం చదువుతూ ఉండేవారు. ఆపుస్తకంలో ఉమ్మడి పెండ్లిండ్లు, లేక జంట వివాహాలు మంచివని వ్రాశాడు (అనగా ఇద్దరు భర్తలకు ఉమ్మడిగా ఇద్దరుభార్యలుఉండుట). ఏకపత్నీవ్రతం స్త్రీల స్వాతంత్ర్యాన్ని హరించడానికి బూర్జువావర్గం కల్పించిన కృత్రిమ పద్ధతిగా ఆపుస్తకంలోఎంగెల్సు చిత్రించాడు."

ఇవి కాశేశ్వరరావు కల్పించిన కాకమ్మ కథలలో మచ్చుకు రెండు. వాటి మొఖం చూస్తేనే, అవి శుద్ధ అబద్ధాలని తేటతెల్లమవుతుంది. కాని కాశయ్య గాంధీటోపీ పెట్టుకొని, గట్టిగా అరిస్తే అబద్ధం నిజమౌతుందనుకొంటున్నాడు! సిగ్గువిడిచి ఆమాటమీదే నిలబడుతానంటున్నాడు పైగా!!

గాంధీజీకి వ్రాసిన లేఖలో తాను జైలు కమ్యూనును గురించి వ్రాశాననీ, బయటి సంగతి కాదనీ పై ఉపన్యాసంలో కాశేశ్వరరావు చెప్పుకున్నాడు. అందుకు సాక్ష్యంగా కొంతమందిది సెన్యూల పేర్లుచెప్పుకున్నాడు. డాక్టరు వెంకటాద్రిశాస్త్రిగారు వెళ్ళి నిగ్గదీసి అడిగితే-పంతులుగారుతెల్లమొగంవేసి. "అదేమిటోయ్! జైల్లో మన మంతా స్నేహితులం కాదూ! కులాసాగా వున్నావా" అని కుశల ప్రశ్నలచాటున తప్పుకోజూచారు. డాక్టరుగారు చీవాట్లుపెట్టి చక్కావచ్చారు.

ఒక ప్లీడరుగారు పంతులును, "ఇదేమిటయ్యా! గాంధీ అంతటివారికి అలాంటిజాబు ఎందుకు వ్రాసారు! ఏంగెల్సు పుస్తకంలో అలా లేదటగా!" అని ప్రశ్నించారు. "అలా వుందని ఎవరో చెప్పారు. అందుకని వ్రాశాను. తరువాత చదివి గాంధీగారికి సవరణ పంపాను!" అని అయ్యదేవరవారు తల గోక్కున్నారు. మరి జవాబు చెప్పలేరుగా! ఇలా పెద్దమనుష్యులదగ్గర ఏమీ చెప్పలేక తలక్రిందులవుతున్నారు. కాని సిగ్గువిడిచి సభలో తాను వ్రాసిన ప్రతిమాటకూ నిలబడతానని చెప్పుకుంటున్నారు.

★

22 వ తేదీన బెజవాడలో, కాశేశ్వర్రావు ముఠా ఒక ఊరేగింపు లేవదీశారు. ఖద్దరు ప్రదర్శనానికి రాష్ట్రమంతటినుంచి వచ్చిన వాలంటీర్లు, స్థానిక రౌడీలు అంతా కలసి 100 మంది ఊరేగింపు వీధుల్లో తిరిగింది. వారికి నాయకుడుగా బుచ్చయ్య పైల్మాన్ (ఒక త్రాగుబోతు) నడిచాడు. వీరికి ప్రధాన నినాదాలు "జయప్రకాశనారాయణకు జేయ్! భూపతికి జేయ్! ఆగస్టు ఉద్యమానికి జేయ్!! ఆగస్టువిప్లవ వ్యతి (మిగతా 6 వ పేజీలో)

తంజావూరు జిల్లా

రైతునాయకులపై నిషేధం

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి వండూరి ప్రసాదరావుగారు ఈక్రింది ప్రకటన గావిస్తున్నారు :

త్రిచినాపల్లి రైతుసంఘంలో ప్రముఖ నాయకులగు సి. కందసామి, ఆర్. అమృతలింగం గార్లను తంజావూరు జిల్లాలో వుండకూడదని వెడలగొట్టడం గర్హనీయం. దేశాన్ని పోషించవలసిన బాధ్యత రైతాంగంపై వున్నదని గుర్తించి, రైతులకూ. మిరాసీదార్లకూ మధ్య అంగీకారమవసరమని భావించి, వీరందులకై విశేషంగా కృషి చేశారు. దానిఫలితంగా రైతులకూ. మిరాసీదార్లకుమధ్య మన్నారుగుడిలో రాజీ జరిగింది. కాని యీ రాజీ షరతుల నమలు జరుపకుండా మిరాసీదార్లు తలాయిస్తూవుండగా రైతుసంఘాల కార్యనిర్వాహక కష్టసాధ్యమగుటకిని బహిరంగపరచిపై నిషేధముంచుట, ఇప్పుడీ రైతునాయకులను జిల్లానుండి బహిష్కృతం గావించుటలో ప్రభుత్వవైఖరి తేటతెల్లమగుచున్నది. ఇందువల్ల రైతాంగంలో తీవ్ర అశాంతి జనించి వ్యవసాయాభివృద్ధికి విరోధం కల్గగలదు కాబట్టి ప్రభుత్వమిప్పటికైనా ఈ పక్షపాతధోరణిని విడనాడి, రైతునాయకులమీద, సభలమీద గల నిషేధమును తొలగించాలనీ, మిరాసీదార్లు రాజీషరతుల నమలుజరుపునట్లు చూడాలనీ కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం ప్రజాస్వామ్య హక్కులపై గావించే ఈ దాడిని విరమించవలసినదిగా సోదర దేశభక్తుల నందరినీ కోరుచున్నాను.

1. శ్రీ ముట్నూరి కృష్ణారావుగారిమృతికి చింతిస్తూ వారి కుటుంబానికి సానుభూతి నందజేస్తున్నారు.

2. ఎరువుల సప్లయి విషయంలో ఈసంవత్సరం వ్యవసాయశాఖవారు అశ్రద్ధకన్పరుస్తున్నారు. వ్యవసాయ తరుణం అయిపోతున్నను రైతులకు యింతవరకు అప్పులకు కాంక్షనుచేసి ఎరువులు అందజేయలేదు. రైతులు ఎరువులు అందక నిరుత్సాహపడుతున్నారు. అధికోత్పత్తికి ఆటంకం కలుగుతోంది. ఎరువుల పంపకంలోను ఋణఘాగాలు కాంక్షన్ చేసి పంపించడంలోను జరుగుతున్న లోపాలను అరికట్టి, అధికోత్పత్తికి తోడ్పడాలని అగ్రికల్చరల్ డిపార్టుమెంటును ఈ కమిటీవారు కోరుచున్నారు.

3. వ్యవసాయపు పనిముట్లు రైతులకు సకాలంలో తగినంత సప్లయి లేదు. ముఖ్యముగా నాగటికర్రలు, పారలు లేక వ్యవసాయపుపనులు కుంటుపడుతున్నాయి. అందుచేత ఇనుప పనిముట్ల కోటాలను వెంటనే పంపి రైతులకు సప్లయిచేయాలని వ్యవసాయశాఖవారినీ, ఐరన్ కంట్రోలరును కోరుచున్నారు.

4. బందరు తాలూకాలో ప్రస్తుతం పశువుల డాక్టరులేదు. తాలూకాలో పశువ్యాధులు కనిపిస్తున్నాయి. డాక్టరు లేనందున వెంటనే చికిత్స జరగడంలేదు కాన వెంటనే బందరు తాలూకాకు పశువులడాక్టరును నియమించాలని, కృష్ణాజిల్లా వెటర్నరీఆఫీసరును యీ కమిటీవారు కోరుచున్నారు.

★

వ్యవసాయ శాఖవారి అశ్రద్ధ

బందరు తాలూకా రైతుసంఘం వర్కింగు కమిటీ గతనెల 28 తేదీని గుండాబత్తుల అంజనేయులుగారి అధ్యక్షతను సమావేశమై యీ దిగువ తీర్మానములు గావించినది :

జోహారులు

కామ్రేడ్ కొప్పిశెట్టి మునియ్య 1938 నుండి వ్యవసాయ కూలీసంఘంలో పనిచేస్తూ వచ్చారు. కరుగోరుమిల్లి గ్రామ వ్యవసాయ కూలీసంఘ అధ్యక్షుడుగా పనిచేసి కూలీలలో చైతన్యం తీసుకువచ్చారు. 1943 లో పార్టీలో చేరారు. ఈ కామ్రేడ్ గుండెజబ్బువల్ల 2-5-45వ తేదీ మధ్యాహ్నం అకాలమరణం చెందారు. ఆ కామ్రేడ్‌కు యివే మా జోహారులు.

సవరణలు

1–8–45 పంచికలో 'దొంగ మార్కెట్లు' అనే శీర్షికకింద ఏడవవోటులో బియ్యం. పట్టలు. కిరసనాయిలు దొంగమార్కెట్లో అమ్మినందుకు చిట్టూరి శేషయ్య అండ్ సన్సు మొదలైన పలుగురికి శిక్షలు విధించబడినట్లు ప్రకటించబడింది. అది పొరపాటు. వారు పలుగురూ జనరల్ మర్చంట్సు అయివున్నారు. వేర్వేరు సరుకులు దొంగమార్కెట్లో అమ్మినందున వారికి శిక్షలుపడ్డాయి

✶

1–8–45 పంచిక మొదటి పేజీలో ప్రకటింపబడినట్లు "ఆ అంతరంగిక చర్చలన్నీ ఇలా బహిరంగపరచలో చెప్పడమెందుకండీ?" అని, "పట్టాభిగారు గాంధీమహాత్మునితోను, వర్కింగుకమిటీ సభ్యులతోను, జరిపిన అంతరంగిక చర్చల విషయమై ఇక్కడ ప్రస్తావించడం అనవసరమని" తాము చెప్పలేదని, గోపాలరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు పవరణ ప్రకటించమని రాస్తున్నారు. గోపాలరెడ్డిగారు తమ నాయకులైన పట్టాభిగారిని సమర్థించడానికి యీమధ్యనే పత్రికలకొక ప్రకటన ఇచ్చారు. తప్పంతా పత్రికా విలేఖరులమీదికి తోయడానికి పట్టాభిగారే ప్రయత్నించినప్పుడు, వారి అనుచర బృందంలో ఒకరైన గోపాలరెడ్డిగారు ఆ మార్గమే తొక్కడంలో ఆశ్చర్యం లేదు. ఇంతకూ విలేఖరులు వీరికి చవగ్గా దొరికారు!

★

25–7–45 వ తేదీ 'ప్రజాశక్తి' సంచికలో 11వ పేజీలో 'అధికార దుర్వినియోగం' అనే శీర్షికక్రింద, మూడవపేరాలో 'ఎం. డి. కె. 191 నెం. బస్సును....' అనివుంది. ఇది పొరపాటు.

'ఎం. డి. కె. 181 నెం. బస్సును....' అని చదువుకోవాలి.

కళంక చరితులారా!

★

మిస్టర్ చర్చిల్, మిస్టర్ ఎమెరి
ఓడిందేవరో ఓడించిందెవరో
వచ్చేదెవరో ఆపై వచ్చేదెవరో
చరిత్ర తెలిసినవారే చెబుతారు.

మీదేశం మీ ప్రజాకోటి
మాదేశం మా ప్రజావాణి
సాగించిన సమిష్టి పోరాటం
సాధించిన ప్రధమ విజయం -

మా పీకలునొక్కి, పొట్టలుమాడ్చి
మాపై జరిపిన మీ నిరంకుశ
అత్యాచారాలకు, అన్యాయాలకు
ప్రజలే ప్రాయశ్చిత్తంచేశారు.

రవి గ్రుంకని మీసామ్రాజ్యపు
పునాది గుండెలు కదిలించేనే
ఇదొక చారిత్రక విజయం
చరిత్రలో మీరిక కన్పించరు.

గ్రీస్, ఇటాలియన్ యోధులపై
జరిపించిన హత్యాకాండ ఫలితం
ప్రజావిద్రోహ పరాయణులారా!
మిమ్మెక్కించిన ప్రజలే దింపారు.

లండన్ పోలెండ్ జర్మనీ ఫ్రాన్సు
ఏదేశాల్లో ఎక్కడైనాసరే
పీడితులంతా ఒకటేనని
చరిత్ర మరోసారి చెబుతోంది

ప్రజాబలాన్ని నమ్మలేనట్టి
నరమంత్రపు వేత్తలంతా
మిమ్మణిచిందా ప్రజలేనని
చరిత్రకు తలవొగ్గుతున్నారు.

మనుష్యులపీకే రాబందుల్లారా!
మా విజయానికిది నాందిమాత్రమే!
కలకాలం కళంక చరితుల్లారా!
విశ్రమించండిక విస్మృత చరితల్లో -

— నార్ల చిరంజీవి

తాడికొండ పంచాయితీ బోర్డు ఎన్నికలలో

★

ది 23–7–45 వ తారీఖున తాడికొండ పంచాయితీబోర్డు ఎన్నికల సందర్భమున, కొన్ని హిందూ దినపత్రికలు, ముస్లింలీగ్ ఖ్యాతికి భంగము కలిగించుటకుగాను, లీగ్ తాడికొండ ఎన్నికలలో రెండుస్థానములు గోల్పోయినట్లును, కాంగ్రెసు ముస్లిములు గెల్చినట్లును దుష్ప్రచారము చేయుచున్నవి. ఈ పత్రికలలో ప్రకటించిన విషయాలు శుద్ధ అబద్ధాలు. ఎన్నుకొనబడిన ఇద్దరు సభ్యులలో ఒకరు జనాబ్ ఇస్మాయిల్ ఖాన్ సాహెబ్, లీగువైసు ప్రెసిడెంటు. రెండవవారు జనాబ్ అబ్దుల్ నబీసాహెబ్‌గారు, లీగు కార్యవర్గసభ్యులు.

అబ్దుల్ కరీం ఫారూఖ్.
యస్. మహబూబ్ అలి
కార్యదర్శులు : తాడికొండ ముస్లింలీగు.

కేసు రద్దు

★

ఆంధ్రా సైంటిఫిక్ కంపెనీ యజమాని యూనియన్‌లో పనిచేస్తున్నారనే కారణంతో 8 మంది వర్కర్లను పనినుండి తొలగించుట, యుద్ధ భత్యము ఇవ్వకపోవుట, పైపెచ్చు అవశ్యంగా ప్రవర్తించుట వీటి ఫలితంగా గత సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 7 వ తేదీన వర్కర్లు సమ్మెకట్టుట అందరికీ తెలిసినవిషయమే. వర్కర్లపైఅనేక అక్రమకేసులు బనాయించబడ్డాయి. 27-7-45 వ తేదీన గుడివాడ సబ్‌కలెక్టరుగారు. మదరాసు హైకోర్టు 1942 జూలై 29 వ చిట్టివలస కార్మికుల సమ్మె సందర్భంలో యిచ్చిన తీర్పు ఉదహరిస్తూ, వర్కర్లనుతీసివేయుటవల్లనూ, యుద్ధ భత్యము యివ్వకపోవుటవల్లనూ సమ్మె వచ్చిందిగాని, సమ్మెదార్ల ఉద్దేశ్యం, యుద్ధ కృషిని నష్టపరచుట కాదని తీర్పుచెప్పుతూ కేసు కొట్టివేశారు. సంవత్సరం [illegible] మాసాలకు కేసులన్నీ పూర్తిఅయ్యాయి.

(5 వ పేజీ తరువాయి) రేకులు నశించాలి! స్టాలిన్ నశించాలి! కమ్యూనిస్టుపార్టీ నశించాలి" అనికేకలు వేశారు.

స్వాతంత్ర్యాభిమానాన్ని రేకెత్తించే పాటలు గాని, నినాదాలుగాని లేవు. అందుచే ఒక ప్లీడరు గారు "అన్నీ నశించాలి అనే కేకలేనా?" అని విస్తుబోయారు. అవును, కాశేశ్వరరావు గారి ఉపనిషత్తురాజ్యంలో మిగిలింది శ్రాద్ధాలు పెట్టే కాండ ఒకటే కాబోలు!

అదేసాయంకాలం కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఆధ్వర్యాన 300 మందితో ఊరేగింపు జరిగింది. 'స్వతంత్ర భారత్‌కు జై! హిందూముస్లిం ఐక్యత కావాలి!' అనే నినాదాలు మిన్నుముట్టాయి. రెండు వూరేగింపులూ చూచిన ప్రజలు తేడాను చూచారు. కొందరు "నశించాలి అంటూ తగూలు తెస్తున్నారు. వాళ్ళకి పోయేకాలం వచ్చింది" అని విసుక్కున్నారు.

ఆ సాయంకాలమే హనుమంతరాయ గ్రంథాలయంలో 2 వేలమంది ప్రజల సభలో కామ్రేడ్ సుందరయ్య ఉపన్యసించారు. భారత స్వాతంత్ర్య సాధనకు దేశభక్తులమధ్య ఐకమత్యం, కాంగ్రెసు - లీగు ఐక్యత అవుసరాన్ని వివరించారు. కాశేశ్వరరావులాంటివారి విచ్ఛిన్నచర్యలను బట్టబయలు చేశారు. నేడు ప్రపంచంలో "స్టాలిన్ నశించాలి! కమ్యూనిస్టుపార్టీ నశించాలి" అనేమాటలు ఫాసిస్టు అనుకూలుర నుండి మాత్రమే వస్తాయి. కాశేశ్వరరావు సిగ్గువిడచి తన శిష్యులచే ఆ నినాదాలను పల్లింపచేస్తున్నాడు అని విశదపరచారు. కాశేశ్వరరావు చేష్టలవల్ల కలిగే నష్టం చూపినపుడల్లా ప్రజలు "సిగ్గు! సిగ్గు" అని యీసడించారు. జయజయ ధ్వానాలతో సభ ముగిసింది.

కాశేశ్వరరావునిందలను, దుర్బుద్ధిని ఆంధ్ర ప్రజలు గమనించుతున్నారు. అందుకు తగిన ప్రాయశ్చిత్తం ప్రజలు తప్పక చేస్తారు. ఇప్పటికైనా వక్రమార్గాలు పట్టకుండా తమ బుద్ధిని సరిచేసికుంటే, కాశేశ్వరరావుగారికే శ్రేయస్సు. లేనిచో ఇలాంటి దుర్బుద్ధులకు నాగరికులైన తెలుగుప్రజలలో స్థానముండదు.

ప్రథమ విశాఖజిల్లా ట్రేడ్‌యూనియన్ మహాసభ

జూలై 22 వ తేదీ. జయ జయ ధ్వానాలు పలుదిశల వ్యాపింప సాగాయి. రథోత్సవం కాబోలనుకొని విశాఖపట్టణ పురజనులు ఆతృతగా గుమ్మాల్లోకివచ్చిచూచారు. కాని వాళ్ళకు కనిపించినదేమిటి? ఉత్సవ విగ్రహంతో బయలుదేరిన రథంకాదు. జీవకళ ఉట్టిపడుతూన్న ముఖాలతో, సగర్వంగా రెపరెప లాడుతూన్న అరుణ పతాకాలతో, అజయసిద్ధికి సాగిపోతూన్న వీరసేనలాగా బారులుతీరి వస్తూన్న 1000 మంది కార్మికులు కనుపించారు వింతగా చూచారు ప్రజలు. "గోవిందా - గోవిందా" అనే వెర్రికేకలకు బదులు, "కార్మిక సంఘాలకు జై": "స్వతంత్ర భారత్‌కుజై" : "కాంగ్రెసు-లీగులు ఏకంకావాలి": "జాతీయ ప్రభుత్వం ఏర్పడాలి"- అని జాతి నుత్తేజపరచగల నినాదాలు వినిపించాయి. సంతోషంతో ప్రజలు తలలూపారు. "ఏమిటి నాయనా విశేషం?" అని అడిగారు.

విశేషం కాకేమి!

ప్రధాన పారిశ్రామిక కేంద్రం

ఆనాడు విశాఖజిల్లా కార్మికులకు పర్వదినం. తమ ప్రథమ జిల్లామహాసభ ఆనాడే. ఆంధ్రదేశంలో తమజిల్లా ప్రధానమైన పారిశ్రామికకేంద్రం కిందలెక్క. గొప్పహార్బరు ఉంది. అందులో 2000 మంది కార్మికులు పనిచేస్తున్నారు. నౌకా పరిశ్రమకు చెందిన సింధియా షిప్పుయార్డుఉంది. అందులోకూడా 2000 మంది పనివారున్నారు. బెంగాల్, నాగ్పూరురైల్వేలో పనిచేస్తున్నారు. మరో 2000 లకు పైగా కార్మికులు. నెల్లిమర్ల, చిట్టివలసల్లో పెద్ద పెద్దజూట్ మిల్లు లున్నాయి. ఆ రెండింటిలో 5000లకు పైగాకార్మికులున్నారు. వీరేకాక, డిస్టిలరీ కార్మికులు, పంచదారమిల్లు కార్మికులు, మునిసిపల్ కార్మికులు-కొన్ని వేలకుమించి తమ బలగం ఉంది.

నానాటికి చైతన్యం పెంపొందించుకొని, ఈ కార్మికులు అఖిలభారత కార్మికోద్యమంలో అగ్రస్థానం సంపాదించుకున్నారు. 1936 - 37 లో జరిగిన చరిత్రాత్మకమైన బి యన్. ఆర్. సమ్మెలో అచంచలంగా నిలబడి, తమ శక్తిని ప్రదర్శించారు. చిట్టివలస కార్మికులు అధికారవర్గపు కాల్పులకు గురై, రక్తపరీక్షలో నెగ్గారు. ఈనాటికి ఇంచుమించు అన్ని పరిశ్రమల్లోను కార్మిక సంఘాలేర్పడ్డాయి. అత్యధికసంఖ్యాకులుగా కార్మికులు సభ్యులుగా చేరారు. ఇలా సంఘటిత రూపం పొందిన విశాఖజిల్లా కార్మికోద్యమం చైతన్యంలో ఇంకా ఉన్నతస్థాయి నందుకుంటూంది.

విచ్ఛిన్నకుల నెదుర్కొన్నారు

ఈ కార్మికుల సంఘచైతన్యాన్ని విచ్ఛిన్నం చేయడానికి యజమానులు, వారి తాబేదార్లు, విద్రోహులూ ఎన్నోపన్నాగాలు పన్నుతున్నారు.

చిట్టివలస కాంగ్రెస్ లేబరుయూనియన్ని (జూట్‌మిల్లు కార్మికుల సంఘం) అధికారులు తమచేతిలో కీలుబొమ్మగా చేయడానికి ఎన్నో తంత్రాలు పన్నారు. వాళ్ళ ఏజంటయిన ఎం. ఏ. రెడ్డి విరంతరంగా ప్రవర్తించి, చివరకు సంఘంయొక్క పేరుకూడా మార్చివేయ డానికి ప్రయత్నించారు. ఎన్ని తంత్రాలు పన్నినా, కార్మికులు తమ సంఘం పట్ల, తమ నాయకులపట్ల, విశ్వాసం విడువలేదు. విచ్ఛిన్నకుల ఆటలన్నీ వమ్మయిపోయాయి. ఈనాడు కార్మికసంఘం యధాపూర్వంగా పనిచేస్తూంది.

ఇదేవిధంగా సింధియా కార్మికసంఘాన్ని యజమానులు చేజిక్కించుకోజూస్తున్నారు. కార్మికులు సంఘ చైతన్యంతో వీరి ఆటలను ఎదుర్కొంటున్నారు. ఈవిధంగా అధికారవర్గంయొక్క కుతంత్రాలను ఎక్కడికక్కడ ఎదుర్కొంటున్నారు, విశాఖజిల్లా కార్మికులు. తమకింత చైతన్యాన్ని, ఇంత బలాన్ని ప్రసాదించిన కార్మికోద్యమాన్ని ఇంకా శక్తివంతం చేసుకుంటున్నారు.

దీనికి ప్రబల నిదర్శనం గతమాసం 21, 22 వ తేదీల్లో విశాఖపట్టణంలో జరిగిన సమావేశం.

తమ ఇంటి శుభకార్యంలాగా-

ఈసమావేశాన్ని పట్టణంలోని ప్రతి పరిశ్రమకు చెందిన కార్మికులు తమ ఇంటి శుభకార్యంగా భావించారు. హార్బరు కార్మికులు రు. 345 లు విరాళంగా ఇచ్చారు. సమావేశానికి వ్యతిరేకంగా జరిగిన ప్రచారం వీరి ఉత్సాహంముందు గడ్డిపోచయింది. సింధియా కార్మికులు రు. 325 లు వసూలు చేశారు. ఈ కార్మికుల అభిమాన పాత్రుడు, కామ్రేడ్ భద్రాన్ని తొలగించి, సంఘాన్ని నాశనం చేయడానికి విచ్ఛిన్నకులు సాగిస్తున్న కుట్రకు కార్మికులిచ్చిన జవాబిది. హార్బరు బోట్ల సెక్షన్‌వారు రు. 24 వసూలుచేశారు. ఈ వసూళ్ళ సందర్భంలో హార్బరు కార్మికుడయిన కామ్రేడ్ వీరాస్వామిని గురించి చెప్పకుండా ఉండలేము. ఈయన ఒక్కడే రు. 150 లు వసూలుచేశాడు. సమావేశ నిర్వాహకులు ఈయనకి ముత్తికొడవలి పతకాన్ని బహూకరించి, ఆదర్శప్రాయమయిన అతని కార్యదీక్షను ప్రస్తుతించారు.

ఈ విధంగా మొత్తం రు 835 లను కార్మికులే తమలోతాము వసూలుచేసిఇచ్చారు.

ప్రతినిధుల సభ

21 వ తేదీ సాయంత్రం ప్రతినిధుల సభ జరిగింది. 100 మంది ప్రతినిధులు వచ్చారు. 500 మంది ప్రేక్షకులుగ ఎన్నుకోబడి వచ్చారు. హార్బరు కార్మికసంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గం ఎంత వ్యతిరేక ప్రచారం చేసినా, ఆ కార్మికులు తమ ప్రతినిధులను ప్రేక్షకులను పంపారు. చీపురుపల్లి తాలూకా నుంచి చేనేతకార్మికులు కూడ వచ్చారు

మహాసభకు అధ్యక్షులుగావిలచిన చక్కరయ్యశెట్టి (మద్రాసు ట్రేడ్‌యూనియన్ కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు) గారు కారణాంతరాలచేత రాలేకపోయారు, వారిస్థానే ఆ సంస్థకు ప్రధానకార్యదర్శి అయిన బాలచంద్రమీనన్ గారు అధ్యక్షత వహించారు. దైనందిన సమస్యలకు చెందిన తీర్మానాలమీద ప్రతినిధులు ఎంతో ఉత్సాహంతో చర్చలు జరిపారు.

దేశంలో జాతీయప్రభుత్వం లేకపోవడం చేత కార్మికులు న్యాయమైన కరువుభత్యాన్ని, ఇతర హక్కులను పొందజాలకుంటున్నారని కామ్రేడ్ భద్రం రాజకీయ తీర్మానం ప్రతిపాదించారు. సిమ్లా సమావేశంలో జాతీయప్రభుత్వాన్ని పొందగల అవకాశాన్ని దేశనాయకులు జారవిడిచారని ఈ తీర్మానం విచారం వెల్లడించింది. సోషల్ సెక్యూరిటీ, ఆరోగ్యభీమాలను గురించి కామ్రేడ్ విజయకుమార్ తీర్మానం పెట్టాడు

ప్రముఖ కాంగ్రెసువాది, ప్లీడరు, చిట్టివలస కాంగ్రెస్ లేబర్ యూనియన్ అధ్యక్షుడు అయిన శ్రీ దేవులపల్లి గణపతిరావు గారు, పోటీసంఘాలు కార్మికుల పాలిట వేరుపురుగులని ఖండిస్తూ తీర్మానం ప్రతిపాదించారు.

యుద్ధానంతర పునర్నిర్మాణంలో కార్మికుల హక్కులకు తగు రక్షణలుండాలని, కనీస జీతం రు. 30 నిర్ణయించాలని, స్త్రీ కార్మికులకు సమానమైన పనికి పురుషులతో సమానమైన జీతాలివ్వాలని తీర్మానించారు. కరువుభత్యాలనుగురించి, గృహవసతులను గురించి తీర్మానాలు జరిగాయి.

యూనియన్ ముఖ్యులపైన నిర్బంధ చర్యలను మానుకోవాలని అధికారులను హెచ్చరిస్తూ తీర్మానించారు.

మహాసభకు 6000 మంది

మర్నాడు 22వ తేదీనిమహాసభ. ఆనాడు జరిగిన ఊరేగింపు మహాసభ సందేశాన్ని ఊరంతా చాటింది. సభాస్థలమైన జోషీనగరుకి తండోపతండాలుగ తరలివచ్చారు, కార్మికులు అంతా మొత్తం 6000 మంది సమావేశమయారు. వీరిలో 300 మంది స్త్రీలు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర ట్రేడ్‌యూనియన్ కౌన్సిల్ కార్యదర్శి కామ్రేడ్ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు పతాకోత్సవం చేశారు. భారత జాతీయోద్యమంలో కార్మికవర్గపాత్రను వివరిస్తూ వుపన్యసించారు. ఆగస్టు సంక్షోభవేళలో దేశంమరీ అల్లకల్లోలం కాకుండా కార్మికులెలా కాపాడారో చెప్పారు. ఇలాంటి కార్మికులను స్వార్థపరులని వి. వి. గిరిగారు నిందించడం తగదన్నారు. ఎర్రజెండాక్రింద కార్మికులంతా సంఘటితం కావాలన్నారు.

అఖిలభారత ట్రేడ్‌యూనియన్‌కాంగ్రెస్ అధ్యక్ష కార్యదర్శులు మృణాలకాంతిబోసు, యన్. యం. జోషీగారలు; శ్రీ ప్రకాశ్, మగ్దూం మొదలైనవారు పంపిన సందేశాలు చదివినమీదట డాక్టరు గురుమూర్తిగారు మహాసభ ప్రారంభించారు.

"చాలకాలంనుంచి నేను కాంగ్రెసు జాతీయోద్యమంలో ఉన్నాను. స్వార్థాన్ని విడచి ప్రజలకు సేవచేయడమే నాకా పవిత్ర ఉద్యమము చేసినబోధ." అని గురుమూర్తిగారన్నారు. "కార్మికులకోర్కెలు న్యాయమైనవి. వీటిని పెట్టుబడిదారులునిరాకరించడంఘోరం. కార్మికులు చాల అనారోగ్యకర పరిస్థితుల్లో జీవితం గడుపుతున్నారంటే, వారికి చాలినంతజీతం ముట్టకపోవడమే కారణం. అదార్కరుగారి ఆరోగ్యభీమా పద్ధతి కార్మికవర్గాని కంతటికీ వర్తింపచేయాలని", వారు హెచ్చరించారు. ఉత్తర విశాఖకరువు బాధితుల మొరలు జిల్లాలోని 'చెముడు' జమీందారుకి వినబడలేదు. వారిఆగడాల్లు 'చీకటి' జమీందారుకి కనబడలేదు. (చెముడు, చీకటి, విశాఖ జిల్లాలో రెండుఎస్టేట్లు) మీటోటి ప్రజాసామాన్యమే వాటికి సహాయం చేసింది. ఇంకా అధికంగా సాయం చేయవలసిఉంది" అని విజ్ఞప్తిచేశారు.

ట్రేడ్‌యూనియన్ ప్రజాస్వామిక సంస్థ

తరువాత అధ్యక్షులు బాలచంద్రమీనన్ గారు ఉపన్యసించారు. ట్రేడ్‌యూనియనులు ఏదో ఒక పార్టీ చెప్పుచేతల్లో ఉన్నాయని వ్యతిరేకులు చేస్తున్న ప్రచారం వచ్చిఅబద్ధమన్నారు. ఈ సంస్థలు ప్రజాస్వామిక సంస్థలని, కార్మికశ్రేయోభిలాషులందరూ ఇందులో చేరి పనిచేయవచ్చునని విశదపరిచారు.

"కార్మికుల ఎర్రజెండా, కాంగ్రెసు జెండాకు పోటీఅనడంలో అర్థంలేదు. కార్మికోద్యమం భారతజాతీయోద్యమపు బిడ్డ. దేశస్వాతంత్ర్య సమరంలో జాతీయోద్యమానికి చేయూతగా నిలచి, సామ్రాజ్యవాదాన్నెదుర్కొంటూన్నది అఖిలభారత ట్రేడ్‌యూనియన్ కాంగ్రెస్. దాని చరిత్ర నెరిగినవారెవ్వరూ ఎర్రజెండా కాంగ్రెసు జెండాకు పోటీ అని అనజాలరు. ఈ సంస్థే లేకపోయినట్లయితే, ఏకముఖంగా నిలబడవలసిన కార్మికవర్గం, అయా పక్షాల అనుబంధశాఖలుగా చీలిపోయి, చిన్నాభిన్నమై, నిర్వీర్యమయిపోయేది.

"ఈ సంస్థ నానాటికి బలపడుతూంది. మేము తప్పుడుపంథా అవలంబించామని అదిపోసేవారి వాదనలో ఏమీ పసలేదనడానికి ఇంతకన్నా వేరే నిదర్శనమేమి కావాలి?

"బొగ్గులేదని యస్. ఐ. రైల్వే అధికారులు కాళ్ళు చాచుకు కూర్చుంటే, కార్మికులు అడవులకువెళ్ళి కట్టెలుతెచ్చి వాటితో రైలుబండ్లను నడిపారు. ప్రజావసరాలకు కావలసిన వాగన్లను అందిచ్చారు. ఇలాంటిచర్యలు దేశారిష్ట దాయకములని ప్రజల క్షేమాన్ని కోరేవారెవరయినా అనగలరా? ఈవిధంగానే 'టెక్స్‌టైలు కంట్రోలు బోర్డులో' మా ప్రతినిధి ఉండి ప్రజలకు సరిగా బట్ట అందడం కోసం నూలుసప్లయి సక్రమంగా జరిపించడానికి పాటుపడుతున్నాడు.

"ఇలాంటి మా ఉద్యమాన్ని అడిపోయడం దేశభక్తులనుకువేవారికి తగదు. కార్మికులంతా ఈ ఉద్యమంలోచేరి, సంఘశక్తిని బలపరచుకొని, విచ్ఛిన్నకులను, యజమానులను ఎదుర్కోవాలి" అని అన్నారు.

విదేశీ పెట్టుబడి దారులయిన దక్షిణ ఇండియా మిల్లు యజమానులిచ్చేపాటి కరువుభత్యమయినా "దేశీయపెట్టుబడిదారులమ"ని చెప్పుకునే సింధియా కంపెనీ వారివ్వకపోవడం శోచనీయమని ఖండించారు.

తరువాత డాక్టరు యం. వి. కృష్ణారావు గారు మాట్లాడారు.

"1942 లో కమ్యూనిస్టుపార్టీ అనుసరించిన విధానంతో నేనేకీ(మిగతా 11వ పేజీకో)

కొవ్వలిలో నిమ్న జాతుల ప్రజలపై దౌర్జన్యాలు

ఏలూరు తాలూకా కొవ్వలి గ్రామంలో ఆంధ్రరాష్ట్ర షెడ్యూల్డుజాతుల ఫెడరేషను కాన్ఫరెన్సు జూను 2, 3 వ తేదీల్లో జరిగింది. కొవ్వలి గ్రామంలోని షెడ్యూల్డు జాతులవారందరూ ఫెడరేషనులో చేరారు. కాన్ఫరెన్సును జయప్రదం చేయడానికి సర్వవిధముల కృషిచేశారు. తమ హక్కులను సంపాదించుకోడానికి షెడ్యూల్డు జాతుల ఫెడరేషన్ను బలపరచడమే మార్గమని ఎంచి, దానిని బల పర్చుకొచ్చారు.

దీనిని చూచి గ్రామంలోని అగ్రకులస్థులైన భూస్వాములకు కన్నుకుట్టింది ఫెడరేషను సభ్యులందరు తమ రెక్కల కష్టము మీదనే బ్రతికేవారు. ఫెడరేషనులో చేరినందుకు భూస్వాములు బెదరించారు. కాన్ఫరెన్సు జరుపనీయము అని అనేక అత్యంతరాలు పెట్టారు. అయినా కాన్ఫరెన్సు జయప్రదంగా పూర్తి అయింది.

ఫెడరేషన్ను నాశనంచేయాలని వీరు మరింత పట్టుబట్టారు. ఫెడరేషన్లో చేరినందుకు అదివరకునుంచీ యిస్తున్న భూములను కవులకు ఈయడం మానివేశారు. అధికారులకు తప్పుడు రిపోర్టులు యిచ్చారు. డిప్యూటీ కలెక్టరుగారిని తీసుకువచ్చారు. ఆయనగారు కూలీ, కవులు విషయమునుగూర్చి యిచ్చిన నిర్ణయములనైనా అంగీకరించలేదు. అప్పటినుంచి ఫెడరేషను సభ్యుల్ని కయ్యమునకు కాలుదువ్వారు. పనుల్లోకి పిలవడం మానివేశారు. కొందరు రౌడీలను చేరదీసి, ప్రతిదినము తాగించి తిట్టించారు. అయినా ఫెడరేషనువారంతా ఐక్యంగా ఉండి, కయ్యమునకు దిగకుండా పనిచేసుకుంటూ వచ్చారు. పనులకు పిలవనందున, యితర గ్రామాలకు వెళ్ళి తమ జీవనమును గడుపుకుంటున్నారు.

దొమ్మీకి సిద్ధమయారు

ఎన్ని ఎత్తులువేసినా, తమవలలో పడనందున సవర్ణభూస్వాములు చివరకు ఫెడరేషన్ను నాశనంచేయడానికి దొమ్మీకి సిద్ధమయ్యారు. 29వ తేదీ మధ్యాహ్నం 4 గంటలకు గ్రామంలోని పై కులస్థులు సుమారు 200 మంది గుమికూడారు. అప్పుడు ఫెడరేషను వారంతా కూలీపనులు చేసుకుంటూ పొలములలో ఉన్నారు. అప్పుడప్పుడే పొలములనుంచి వస్తున్నవారి మీద పడి చావమోదారు. ఈ దిగువవారికి దెబ్బలు తగిలాయి.

వోగిరాల భూషణం, గోపు తిరుపతి, నున్న నాగయ్య, గుంజా మాణిక్యం, కాదే వెంకటసుబ్బయ్య, బూసి ధర్మయ్య, కర్రి నాగభూషణం, బూసి వెంకటేశు, నత్తా భీమయ్య, దాసరి నాగయ్య. యిందులో వోగిరాల భూషణం, గోపు తిరుపతి, కర్రి నాగభూషణం, దాసరి నాగయ్య లకు తీవ్రమయిన దెబ్బలు తగిలాయి.

ఇంతటితో ఆగక, మాలపల్లిమీదబడ్డారు. కనబడినవారి నందరిని కొట్టారు. పారిపోయి యిండ్లలో దాగుకుంటే, తలుపులు - కిటికీలు బద్దలు కొట్టారు. స్త్రీలను బండబూతులు తిట్టారు. ఫెడరేషన్ జెండాను - పీలికలు పీలికలుగా చించివైచి, జెండాకర్రను 3 ముక్కలుగా విరగగొట్టారు. ఈ విధంగా ఫెడరేషనును అగౌరవపరిచారు. ఇంతేగాక గ్రామమునుంచి బయటికివెళ్ళడానికి మాలలు రోడ్డుమీదుగా రావాలి. అలా రావడమునకు వీలులేదని, వస్తే చంపివేస్తామనీ అడ్డుతగిలి రానీయడంలేదు.

ఎవరు యీ ప్రబుద్ధులు ?

ఈ దొమ్మీ జరిపింది, నడిపించింది, వీరు: (1) వెలమాటి పద్మనాభయ్య. (2) వడ్లపట్ల సూరయ్య (3) వెలమాటి బూసియ్య (4) నందిగం తాతయ్య. (5) వెలమాటి నారాయణ. (6) వెలమాటి లోకం (7) వడ్లపట్ల పాండురంగయ్య. (8) వడ్లపట్ల శేషగిరిరావు. మొదలయినవారు. అది ఆంధ్రుల్లో (1) బూసి చిన సుబ్బారాయుడు. (ఖూనీకేసులో జైలుకు వెళ్ళి వచ్చాడు). (1) బూసి స్వామిదాసు. (3) గొల్ల గంగయ్య. (4) శింగాల పోతయ్య. (5) కుర్మ పోతయ్య. (6) గొల్ల రామయ్య (7) కాకుల్ల వెంకయ్య. (8) దెయ్యాల వీరవెంకయ్య మొదలయినవారు పైవారికి తోడ్పడ్డారు. మొత్తం అందరూ 200 మందికి పైగావచ్చి పైవిధంగా అఘాయిత్యం చేశారు.

దెబ్బలు తిన్నవారు వైద్యసహాయం నిమిత్తం ఏలూరు కూడ వెళ్ళనీయకుండా మార్గం అరికట్టారు పోలీసులు రాత్రివచ్చి ఉదయం దర్యాప్తు చేసుకొని దెబ్బలుతిన్నవారిని ఏలూరు హాస్పిటలుకు తీసుకువచ్చారు. ప్రమాదంగా వున్నవారిని 5గురిని హాస్పిటలులో చేర్పారు.

1-8-45వ తేదీన ఏలూరు తాలూకా పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరుగారు కొవ్వలి గ్రామంవచ్చి, మాలపల్లి ప్రవేశించి దర్యాప్తు చేసి పగలగొట్టిన తలుపు చెక్కలు, విరగగొట్టిన జెండాకర్రలు, జెండా-తీసికొనివెళ్లారు. మొత్తం 15 యిండ్లవరకు చూశారు.

ఈవిధంగా అన్యాయంగాను, అక్రమంగాను, అకారణంగాను ఆది ఆంధ్రులమీద పడి బాదడం ఎవ్వరూ సహించరానిది. పైగా కేసులుపెట్టి సర్వనాశనం చేస్తామంటున్నారు. వీరి చర్యలను ప్రతివారు గర్హించాలి అధికారులు వీరిపై తగుచర్య వెంటనేతీసికోవాలి. వీరి చర్యను ఖండిస్తూ ఫెడరేషను అన్ని సంఘములు ఆందోళనచేయాలి. ఈ అఘాయిత్యాలకు లోనయిన కొవ్వలి ఫెడరేషను వారికి తగు సహాయం చేయప్రార్థన.

నక్కా చినవెంకయ్య,
ప. గోదావరి జిల్లా షె. ఫెడరేషను
ప్రధాన కార్యదర్శి.

8 వ కృష్ణాజిల్లా విద్యార్థిమహాసభ

ఆగస్టు 24, 25, 26 : పునాదిపాడులో

24—8—45 ఆటల పోటీలు
25—8—45 వైజ్ఞానిక మహాసభ
26—8—45 విద్యార్థి మహాసభ

నాటకాలు, వైజ్ఞానిక ప్రదర్శనలు, ఉంటాయి.

రాష్ట్ర మునిసిపల్ కార్మిక ప్రతినిధుల సమావేశం

కామ్రేడ్స్!

మన రాష్ట్ర సంఘం 4 గవ సమావేశం ఆగష్టు 12 వ తేదీ ఆదివారం గుంటూరులో జరుగుతుంది. ఈ సమావేశంలో గత సంవత్సరం మనం సాగించిన కార్యకలాపాలను సమీక్షచేసుకొంటూ, ఎంతవరకు ముందుకు సాగింది, ఎక్కడ లోపాలు చేసింది విమర్శించుకుంటాం. ఈ అనుభవంతో ముందుసంవత్సరానికి నిర్ణయాలు తీసుకొంటాం.

ఈ సంవత్సరంలో రు. 16 లు కరువు భత్యంమీద మనం చెప్పుకోతగ్గ విజయం సాధించినా, యింకా మన ప్రధాన సమస్యలు రు. 16 నుండి 25 రు. స్కేలు - ఆదనం స్టాఫు-మన సంఘాలను గుర్తించడం అట్లాగే ఉన్నాయి. యుద్ధానంతరానికివేస్తున్న ప్లానులలో మన ప్రసక్తేరాలేదు. గత నాల్గు సంవత్సరాలనుండి ఎన్నో బాధలకు గురి అవుతూనే మన కార్యత నిర్వహిస్తూ వస్తున్నాం. అయితే యుద్ధానంతరమైనా మనకు గ్యారంటీ వుండాలి. అందుకు మన కనీస జీతాలు-యిండ్లు, మెడికల్, విద్యాసౌకర్యాలు ఏవిధముగా వుండాల్సిందీ మనం నిర్ణయించుకొని యిప్పటినుండి ప్రచారం గావించాలి.

వీటితోపాటు అఖిల భారత మునిసిపల్ ఎంప్లాయీస్ మహాసభను జయప్రదంగా జరపడానికి తగిన సన్నాహాలను గురించి ఆలోచించాలి. పైముఖ్యసమస్యలమీద నిర్ణయాలు తీసుకోడానికి మనం ఆగష్టు 12 వ తేదీ ఆదివారం గుంటూరులో సమావేశమౌతున్నాం. మనసంఘాల జమా-ఖర్చు జాబితనీ చూచుకొని ముందు సంవత్సరానికి నూతన కార్యనిర్వాహక సభ్యులను-ఆఫీసు బేరర్లను ఎన్నుకొందాం. ఈ సమావేశం జయప్రదం చేయడానికి అన్ని బ్రాంచీల ప్రతినిధులు తప్పకుండా పాల్గొనాలనికోరుతున్నాం.

— యల్. వి. రత్నం

(9వ పేజీ తరువాయి) టీరుకోర్) వారుకూడా పుష్కరాల్లో పని చేశారు. కె. ఏ. వి. సి. వలంటీర్లు రోడ్లమీద ప్రజలను సరిగా నడిపించడంలో తోడ్పడ్డారు. హిందూస్థాన్ స్కౌట్సు ప్రజారక్షణ దళంతో కలసి స్నానఘట్టాలదగ్గర పనిచేశారు. కాని వీరందరు 25వ తేదీకే వెళ్ళిపోయారు. వారికి 24 తరువాత(మ్యునిసిపల్ జ్యూబిలీ జనతరువాత) సరిగా టిఫిన్ - భోజనం పెట్టలేదట. అదే మంచే, మాకేమీ అవసరం లేదన్నారట. బహుశా యీ అనాదరణవల్లనే వారంతా యాత్రికులు హెచ్చవుతున్నప్పటికి 25 న వెళ్ళిపోయారు. గోవిందరాజులు నాయుడు గారిలాంటి బాధ్యులే వాలంటీర్ల సౌకర్యాలను సరిగా చూడకపోవడం విచారకరం.

మొత్తానికి ఆరోగ్యాధికారులు తీసుకున్న శ్రద్ధవల్ల, వాలంటీర్ల జాగ్రత్తవల్ల ఏ అంటు రోగాలు ప్రబలకుండా, జయప్రదంగా పుష్కరాలు పూర్తిఅయ్యాయి. జూలై 17 నుండి 28 వ తేదీ వరకు రోజూ టౌన్నుండి సగటున 60 మంది, ఇతర తాలూకాలను ది వచ్చినవారు 80 మంది స్నానపు రేవులవద్ద పనిచేశారు. 12 రోజులలోను 47 గురు తప్పిపోయిన పిల్లలను వారి తలిదండ్రులకు అప్పగించారు. పోయిన 4 పెట్టెలు 2 మూటలు, నదిలోపడిన బంగారం కాసుల పేరు ఒకటి, 4 నాగరములు, వెండిపట్టా ఒకటి, వెండి గొలుసు ఒకటి, 6 గ్లాసులు 2 చెంబులు, తిరిగి యజమానుల కిచ్చివేశారు. ప్రవాహంలో కొట్టుకుపోతున్న ఇద్దరిని రక్షించారు. ప్రజారక్షణదళ శిబిరంలో ఎప్పటికప్పుడు సలహాలిచ్చారు.

28 వ తారీఖు 11 గంటలైంది. రేవులన్నీ వలుచబడ్డాయి. అదే ఆఖరుదినం పుష్కరాలకు. వాలంటీర్లంతా రేవులనుంచి బయటకువచ్చి బారులుతీరి నిలబడి, ఎగిరే జండాకు శాల్యూట్ చేస్తూ, ప్రజారక్షణ దళానికి జై అంటూ ముందుకు సాగారు. గంభీరంగా ప్రవహిస్తున్న అఖండ కృష్ణా నదీమతల్లి గంగలలాడుతూ మనవారికి వీడ్కోలిచ్చింది.

వలంటీర్ల సమావేశం జరిగింది. మంచి ఊడ్పుల సమయం. పని ఒత్తిడి రోజులయినా, సర్దుకొని యువజనసంఘం పిలుపు నందుకొని వచ్చి పనిచేసి ఇంతవరకు వస్తున్న సత్సాంప్రదాయాలను నిలబెట్టి, ముందుకు తీసుకొని పోయినందుకు అభినందిస్తూ అనేకులు మాట్లాడారు.

ఉప్పుగుండూరులో బియ్యం కొరత

ఒంగోలు తాలూకాలోని ఉప్పుగుండూరు గ్రామానికి నెలకు 600 బస్తాల బియ్యం కావలసివుంటుంది. కాని తహసిల్దారుగారు 160 బస్తాలే శాంక్షన్ చేశారు. గ్రామంలోని ప్రజలకు ఈబియ్యం కొద్దిరోజులకు మాత్రమే సరిపోతుంది. మిగిలిన రోజులంతా గింజలకు అల్లాడిపోతారు. అనేకమంది పస్తులపాలై పోతున్నారు. ఇది ఇలా వుంటే తిండిదొంగలు, దొంగవ్యాపారులు ప్రజల రక్తాన్ని పీల్చుతున్నారు. అమరా వెంచురాం కుమారుడు వెంకటసుబ్బయ్య వీరిలో ఒకడు. ఈయన 28-7-45 బియ్యం 12 బస్తాలు యివ్వవలసిన దానికి 2అరమూటలు దాచిపెట్టి మిగతా వాటిని ప్రజలకు ఇచ్చి, ఇకలేదని అందరిని పొమ్మని చెప్పుచుండగా "ప్రజారక్షణ"దళ వాలంటీర్లు ఆరెండుమూటలు పట్టుకొని ప్రజలకుచూపెట్టి, దొంగవ్యాపారి గుట్టుబయటపెట్టారు. తరువాత కొందరు వాలంటీర్లు మిగతా బియ్యాన్ని అచ్చటివారికి సరిగా పంచిపెట్టించారు.

ప్రజల్ని ఇంకెవరు జాగ్రత్తగ చూస్తారు!

ప్రజారక్షణదళంపట్ల పుష్కరయాత్రికుల ఆదరణ

పవిత్ర కృష్ణాస్రవంతీ పుష్కరాలు సమీపిస్తున్నాయి. జూన్ నుంచే సన్నాహాలు ప్రారంభమైనాయి బెజవాడలో. ఎన్నో పందిళ్ళు, పాకలు, పుష్కరంకోసం ప్రత్యేక దుకాణాలు వెలుస్తున్నాయి సరే. ప్రభుత్వం కూడా సరియైన ఏర్పాట్లు చేయటానికని, మ్యునిసిపల్ అధికారులతోను, ఇతర ప్రభుత్వోద్యోగులతోను కలిసి ఒక పుష్కరకమిటీని ఏర్పరచింది. ఈ కమిటీ తరపున వాలంటీరుదళాధిపతిగా నామినేటెడ్కౌన్సిల్కి ఛైర్మన్ గారైన గోవిందరాజులు నాయుడు గారిని నియమించారు.

ప్రత్యేకంగా ఇంకొక వాలంటీరుదళం అనవసరమని, అంతాకలిసి పనిచేస్తే బాగుంటుందనుకొని, ప్రజారక్షణదళ నాయకులు వీరి దగ్గరకు వెళ్ళి మేముకూడా 500 మంది వచ్చి పుష్కరాల్లో పనిచేస్తామని, తగిన సదుపాయాలు కలిగించమని, అడిగారు. సరే బాగానేవుంది. కాని ఇతర వాలంటీర్లుకూడా వస్తున్నారు కాబట్టి, ఎంతమంది కావలసినదీ తరువాత చెప్పుతానని, రేపురా మాపురా అని చివరకు 13 వ తారీఖున అసలు మీరు అక్కరలేదని మొండిచెయ్యి బయటపెట్టారు.

ఇదిగాక, బెజవాడ పౌరుల తరపున యాత్రికులకు సరియైన ఏర్పాట్లు చేయడానికని ఒక పౌర పుష్కర కమిటీ ఏర్పడింది. ఇందులో సి. రాజగోపాలాచారిగారి లాంటి కాంగ్రెసు పెద్దలు, ఆహార కమిటీ, యువజన సంఘం, కమ్యూనిస్టుపార్టీ మొదలగు ప్రజాసంస్థల ప్రతినిధులు వున్నారు. ఈ పౌర పుష్కర కమిటీ తరపున వాలంటీర్లను ఏర్పరుద్దామని 14 వ తేదీన అత్యవసర సమావేశం జరిపి, ఒక్క మ్యునిసిపాలిటీ చేసే సహాయం చాలదని, మనంకూడా మన వంతు కర్తవ్యాన్ని నెరవేర్చడానికి వాలంటీర్లను పెట్టడం అవసరమనీ చెపితే, పెద్దలు పెదవి విరచి "ఎబ్బె! ఆఖరి క్షణంలో ఇది సాధ్యంకాదు. డబ్బు ప్రోగుకాదు. అథవా ప్రోగయినా యితర వాలంటీర్లతో ఘర్షణ వస్తుంది. కాబట్టి మానివేయడమే ఉత్తమ"మని సెలవిచ్చారు

రెండురోజుల్లో రు. 675 లు విరాళాలు

కాని ప్రజాసేవకులైన వాలంటీర్లు లేకపోతే జరిగే ఘటనలు గుర్తుకొచ్చాయి. దొంగలు, రౌడీలు, చేసేమోసం-తప్పిపోయిన పిల్లలు - మొదటిసారిగా పట్టణానికొచ్చి దారి తప్పినవారు - పోలీసుల అరుపులు, దౌర్జన్యాలు. ఎట్టి పరిస్థితులలోనైనా సరే! వాలంటీర్లను ఏర్పరచవలసిందేనని నిశ్చయించి. యువజన సంఘం, కమ్యూనిస్టు పార్టీల తరపున నిధివసూళ్ళకు బయలుదేరాం 15 వ తేదీన. ఆ సాయంత్రానికే డబ్బు వసూలు కాదేమో నసే భూలోవున్న నిరుత్సాహం పటాపంచలైంది. ముందుగా సరస్వతీటాకీస్ ప్రొప్రయిటరు ఆర్. వి. వి. ఎన్. ప్రసాద్గారి వద్దకువెళ్లాం. ఆయన మీ వాలంటీర్లు 'బాగా పనిచేయగలరని' ఆశీర్వదిస్తూ రు. 200/- విరాళమిచ్చారు. ఇంతకుముందు వస్తే ఇంకా యెక్కువ యిచ్చివుండేవాడనంటూ పచ్చిపాపయ్యగారు రు. 100/- ఇచ్చారు. కాట్రగడ్డ బ్రదర్సు రు. 200/- గెల్లి కృష్ణమూర్తి సోదరులు రు. 100/- బచ్చు కృష్ణయ్యగారు రు. 50/- మాగంటి శ్రీరాములుగారు రు. 25 లు. ఇంకా యితర వర్తకులు ఉదారంగా విరాళాలిచ్చారు. దీనితో మా కార్యక్రమంపట్ల మాకు విశ్వాసమెక్కువైంది. ప్రజాసేవకులకు ప్రజాదరణ కరువౌతుందా?

స్నానపు రేవులవద్ద

17 వ తారీఖున తెల్లవారుజాము 5 గంటలకు రైతుసంఘం ఆఫీసుముందు బారులుతీరి వాలంటీర్లు 'ప్రజారక్షణదళానికిజై, యువజన సంఘాలకు జై' అంటూ బయలుదేరారు. ఆఫీసుముందు వున్న ఒక వైశ్యస్త్రీ "ఏమిటి నాయనా యిదంతా" అని అడిగింది. వాలంటీర్లు స్నానాలరేవువద్ద త్రొక్కిడిలేకుండా చర్యదానికి వెళ్లుతున్నారని ఒక కామ్రేడ్ జవాబుచెప్పాడు. 'అబ్బా! ఏమి శ్రద్ధ! జనం ఒకప్రక్క లేవకముందే వెళ్లుతున్నారే!' అని తన ఆశ్చర్యాన్ని, సంతోషన్ని వెలిబుచ్చింది. ఔను! వీరికంటె ప్రజల్ని ఇంకెవరు జాగ్రత్తగా చూస్తారు?

సూర్యోదయం అయింది. జనసమ్మర్దం ఎక్కువైంది. అరుణోదయపు కాంతుల్లో ప్రజలందరికి రక్షణయిస్తాం అన్నట్లు ఎర్ర జండాలు, "స్వాతంత్ర్యం - శాంతి - అభ్యుదయం" జెండాలు రెపరెపలాడుతున్నాయి. స్నానం చేసేవారికి, చేసినవారికి ప్రత్యేకంగా దారులేర్పరచారు వాలంటీర్లు - ఒక 30 ఏండ్ల స్త్రీ నాలుగునెలల పసిబిడ్డను చేతులలో పెట్టుకొని, అక్కడకు వచ్చింది. మరెవ్వరూ తోడు లేరు. ఆమె యెలా స్నానం చేస్తుందా ఆ పసిబిడ్డతో! అని మేమనుకుంటుండగానే అక్కడ జండా పుచ్చుకున్న ఒక కామ్రేడ్ దగ్గరకువచ్చి "నాయనా ఈ పిల్లవాణ్ణిదగ్గరవుంచు: స్నానంచేసివస్తా"నంటూ ఇతను చెప్పేదికూడా వినిపించుకోకుండా ఇతనిచేతికందించి వెళ్ళింది! ఆ పిల్లవాడు జండానుచూచి అతని చేతిలో ఆడుకోవడం మొదలుపెట్టాడు. ఆమె తిరిగివచ్చి పిల్లవాణ్ణి తీసుకొనివెళ్ళుతుండగా 'ఏమండి మీకు అతని ముక్కు - మొఖం తెలియదే; ఆపసిబిడ్డను అతనిదగ్గర విడిచివెళ్ళారేమని' అడిగితే - ఆమె నావంక చురచురజూస్తూ "వాళ్ళకంటె ప్రజల్ని ఇంకెవరు జాగ్రత్తగా చూస్తారు?" అంటూ వెళ్ళింది.

ఎర్రజండాలవాళ్ళు

ఒక ముసలమ్మ హడావిడిగా వస్తోంది. 55 ఏళ్ళుంటాయి. గబాగబా ఆరేవుదగ్గర నిలుచున్న కామ్రేడ్ దగ్గరకువెళ్ళి, తన కొంగున మూటకట్టివున్న డబ్బులన్నీ ఆ కామ్రేడ్ చేతిలోపెట్టి "ఇదుగో నాయనా, నేనిప్పుడే రెండుమునుగులు మునిగివస్తా ఇది వుంచు!" అని చెప్పివెళ్ళింది. తిరిగివచ్చి డబ్బుతీసుకొనివెళుతూంటే, లెక్కపెట్టుకో అమ్మమ్మా అని అడిగితే, 'నేనెంత ముసలిదాననయినా మీరంటే తెలియదా నాయనా? క్రిందటి శివరాత్రికి మామనుమడు తప్పిపోతే వెతికిపెట్టినది మీరేగా, ఎర్రజండాల వాళ్ళు' అంది. బోసినోరు విప్పి నవ్వుతూ.

జనం కొద్దిగా తగ్గిన తరువాత మిగతా రేవులన్నీ చూద్దామని బయలుదేరాను. నూజివీడు సీతారామయ్య దంపతులు తమ 8 సం॥ పిల్ల సీతమ్మ తప్పిపోయిందని విలపిస్తూ వెర్రిగా తిరుగుతున్నారు. ఇంతలో ఒక కామ్రేడ్ ఆతప్పిపోయిన పిల్లను చంకలోఎత్తుకొని, రెండోచేత్తో జెండాపుచ్చుకొని, అక్కడకు వచ్చాడు. పిల్లను చూడటంతోనే వారి ప్రాణాలు లేచివచ్చాయి. 'మాపాలిటి దేవుడవు! మాబిడ్డను మాకు వెతికియిచ్చా'రంటూ, సంతోషాన్ని వెలిబుచ్చి, హుండీలో పావలా వేశాడు. 'ఎవరు బాబూ మీరు?' అని అప్పటికే చుట్టూమూగిన సమూహంనుంచి ఒక ముసలి బ్రాహ్మణుడు ప్రశ్నించాడు. ఆవాలంటీరు కామ్రేడ్ "మేము ప్రజారక్షణదళ సభ్యులము. అందరూ సక్రమంగా స్నానంచేసే ఏర్పాట్లు చేయడానికి-తప్పిపోయిన పిల్లలను తిరిగి వారితలిదండ్రులకు సప్పజెప్పడం, ఇతర విధాలుగా ప్రజాసేవచేయడానికి-వచ్చాం" అని హుండీ మ్రోగించగానే, అక్కడున్నవారు మంచిపనే చేస్తున్నారు నాయనా అంటూ హుండీలో తమకు తోచినట్లు వేశారు.

రౌడీల ఆటలు సాగలేదు

రోజూ ఇలా పనిచేయడంవల్ల రౌడీల ఆటలు ఏమాత్రం సాగడానికి వీలులేకుండా పోయింది. వాలంటీర్లను ఎలాగయినా సాగనంపాలని పోలీసు అధికారుల దగ్గరకువెళ్ళి "కమ్యూనిస్టులు చూడండి! ప్రజలను తమ డబ్బాలలో డబ్బు వెయ్యమని నిర్బంధిస్తున్నారు. లేకపోతే తంతామంటున్నారు" అని రిపోర్టు చేశారు. వీరిలో ముఖ్యుడు లోగడ కొత్తపేట యువకులకు-రౌడీలకు మధ్య జరిగిన సంఘర్షణలో రౌడీలకు పూర్తిగా మద్దతిచ్చిన కామందుల యల్లయ్య అనే కంట్రాక్టరు. ఇకనేం! పోలీసులకిదొకసాకు దొరికింది. స్నానపురేవులవద్దగాక ప్రక్కన రోడ్డుమీద హుండీలతో వసూలుచేస్తున్న ఇద్దరు కామ్రేడ్సను లాకప్లోపెట్టి, హుండీలు లాక్కున్నారు. పోలీసు డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటు ప్రజారక్షణదళ వాలంటీర్లుగాని, జెండాగాని, ఫెస్టివల్ ఏరియాలో ఉండగూడదని గర్జించుతూ స్నానాలరేవుదగ్గరకువచ్చేడు. కాని 9-30 అవటంవల్ల ఒక్కస్కౌటుగాని, పోలీసుగానిలేదు. అంతా ప్రజారక్షణదళ వాలంటీర్లే జండాలు పుచ్చుకొని ప్రజలను నడపడంచూచి గుక్క తిప్పుకోలేక, "సరేలే ప్రజలను నడపండి. డబ్బు మాత్రం వసూలు చెయ్యవద్ద"ని చెప్పి లాకప్లో వుంచిన కామ్రేడ్సను విడిచిపెట్టాడు. రౌడీలమాటలు విని రెచ్చిపోయి అధికార దుర్వినియోగంచేసిన సంఘటన యిది. దీనికే కాంగ్రెసు ఎగ్జిబిషన్లో కాంగ్రెసు నాయకుల ఆధ్వర్యాన చెప్పిన బుర్రకథలో వాలంటీర్లు దొంగతనం చేశారని, జేబులు కొట్టారని చిత్రించడం ఎంతైనా శోచనీయం.

ముసలమ్మ వాత్సల్యం

24 వ తేదీ ఉదయం జోరున వర్షం కురుస్తోంది. జారి పడబోయిన ఒక ముసలమ్మను పట్టుకొని, వాలంటీర్లు స్నానం చేయించి, వొడ్డుకు తీసుకొచ్చారు. "మా బాబు ఇదిగో బేడ! ఏమైనా కొనుక్కో!" అని బేడ చేతిలో పెట్టబోతే, ఆవాలంటీరు ఆఫీసులో [illegible]న్నాడు. "అట్టే మరచాను, డబ్బాలేవీ మొన్న వున్నయిగా" అంది ఆమె! "పోలీసులెవరో మీవద్ద మేము బలవంతంగా వసూలు చేస్తున్నామని చెప్పడంవల్ల ఇక్కడ వసూలు చేయకూడదన్నా"రనగానే "వాళ్ల నాశనంగానూ, యిందులో బలవంతమేమిటి? మేమే ఇష్టపడి వేస్తాంటే! మీకేం నాయనా! బుద్ధిమంతులు కాబట్టి. వీళ్ళకోసం నానా బాధలు పడుతున్నారు. ఇంట్లో కూర్చోలేకనా!" అంటూ బేడయిచ్చి వెళ్ళిపోయింది.

దొంగమార్కెట్టుదారుని చుట్టం

మద్దాలి గురవయ్యట. బెజవాడ గవర్నరుపేట. సరిగ్గా మెట్లమీద సామానంతాపెట్టి నిలుచుండగా వాలంటీర్లు కొందరు అక్కడ సామాను పెట్టడంవల్ల ప్రజలకు యిబ్బందిగా వుందని, సామాను పైనపెట్టండని చెప్పినందుకు ఆయన బాణాజువ్వల్లే లేచి నానా తిట్లు తిట్టడం మొదలుపెట్టాడు. చుట్టుప్రక్కలున్న వారికి ఎవ్వరిని ఎందుకుతిడుతున్నాడో అర్థంకాలా. ఇంతలోనే ఇంకొక కామ్రేడ్ వచ్చి "ఏమండి! పైకి పదండి" అని చెయ్యి పట్టుకున్న పాపానికి, ఆయనభార్య స్నానం చేసివచ్చి, వలంటీరుని చేత్తో రెండువేసి నానా తిట్లుతిట్టడం మొదలుపెట్టింది. అక్కడున్న పదుగురూ ఆమెను మందలించారు. చివరకు యిద్దరూ స్నానాలు పూర్తిచేసి యింటికి వెళ్లాను. తిరా ఎందుకిలా తిట్టాడా అని విచారిస్తే, ఈయన బంధువుల దొంగమార్కెట్లును వాలంటీర్లు పట్టుకున్నారట! అదీ అక్కసు!

వైజ్ఞానిక కార్యక్రమం

ప్రజారక్షణ దళంవారు యీ విధంగా స్నానపు రేవులవద్ద ప్రజలకు సహాయం చేయడమే కాకుండా, వారి విజ్ఞానవికాసాలను అభివృద్ధి చేయడానికికూడా పాటుపడ్డారు. సోవియట్రష్యా అంటేఏమిటి? అక్కడ రైతులు కూలీలు ఏరకంగా జీవితం గడుపుతున్నారు? వారు వైజ్ఞానికంగా ఎంత అభివృద్ధిచెందారు? ప్రజలకు తెలుపడానికి కొత్తపేట కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఆఫీసులో సోవియట్ చిత్రప్రదర్శనం తెరువబడింది. రోజూ అనేక వందలమంది వచ్చి ఆప్రదర్శనాన్ని చూచారు.

'వీరేశలింగం' బుర్రకథ, 'కష్టజీవి' బుర్రకథ కూడా చెప్పబడ్డాయి. దాదాపు 5 వేల మంది ప్రజలు ఈ కథలు విన్నారు.

ఇతర స్కౌట్సు

హిందూస్థాన్ స్కౌట్సు, కె. ఏ. వి. సి. (కృష్ణాపుష్కరం వలం(మిగతా 8వ పేజీలో)

మా విలేఖరి

'ప్రజాశక్తి' దినపత్రిక నిధి

కా|మ్రేడ్స్, నిధివసూళ్లు ప్రకటించడంలో 5 రూపాయలకు తక్కువ వివరాలను ప్రకటించము అని లోగడ తెలియజేసినా, ఇంకా అలాంటి వివరాలు పంపుతున్నారు. ఇకమీదట 5 రూపాయలకు తక్కువ వివరాలను ప్రకటించము. మీరు లెక్కలు పంపేటప్పుడు అలాంటివాటినన్నిటినీ కలిపి చిల్లరవసూళ్లుగా రాయవలసిందని ప్రార్ధన.

18-7-45 వ తేదీ పత్రికలో ప్రకటించిన మొత్తం వసూళ్లు	రు. 7379 6 6

కృష్ణాజిల్లా

గన్నవరం తాలూకా

శ్రీయుతులు	
సూరపనేని సుబ్బారావు గరికపర్రు	10 0 0
జాలాది రాఘవేంద్రరావు వివాహ సందర్భంలో : ఇందుపల్లి	10 0 0
వర్రా రఘురామయ్య	85 0 0
పిన్నమనేనికోటయ్య:కృష్ణాపురం	300 0 0
తాతినేని కోటిసూర్యప్రకాశరావు	100-0-0

బెజవాడ తాలూకా

ముసునూరి సీతారామయ్య ఉప్పలూరు	30 0 0
కోదూరు గ్రామ మహిళాసంఘం	13 8 0
శ్రీమతి మల్లికాంబ, జయప్రదలు తమ తమ వివాహసందర్భంలో నెప్పల్లె	5 0 0
వత్రాల వాగిరెడ్డి, గణపవరం	10 0 0
గరికపాటి సత్యనారాయణ మద్దూరు	110 0 0

కైకలూరు తాలూకా

కాజ వీరరాఘవయ్య ములకలపల్లి	50 0 0
కోడే సాంబశివరావు	5 0 0
శ్రీమతి తమ్మారెడ్డిలక్ష్మీ దేవమ్మ	10 0 0
శ్రీమతి జోశ్యభట్ల సుబ్బమ్మ	5 0 0

జిల్లా కమిటీ ద్వారా

కాట్రగడ్డ రాజగోపాలరావుగారిద్వారా	1 0 0
కంతంనేని చలపతిరావుగారి ద్వారా	
ఒక సానుభూతి పరుని నుండి	250 0 0
కోదూరు అప్పయ్యగారు	200 0 0

బందరు తాలూకా

భట్ల నరసింహారావు	5 0 0
కవ్వుదొడ్డి గ్రామపార్టీ కమిటీ	130 0 0
పోలవరం గ్రామకమిటీ	100 0 0
సోమయాజులు	5 0 0

గుడివాడ తాలూకా

పిన్నమనేని సూర్యావతమ్మగారు, నూజెళ్ళ 2 వెండి గాజులు, 2 వెండి మట్టెలు
గాదిరెడ్డి రామకృష్ణారెడ్డి, జొన్నపాడు 1 బంగారపు వుంగరం, అట్లూరిఅచ్చయ్య గారు నూజెళ్ల 1 బంగారపురాళ్ల వుంగరం
వెల్లంకి అన్నపూర్ణమ్మగారు 2 బంగారపు గాజులు
బి. రాజమ్మగారు 1 బంగారపు గాజు

తూర్పు గోదావరిజిల్లా

కాకినాడనుండి చిల్లరవసూళ్ళు	100 0 0
దేవరపల్లి సుబ్బారావు, పామర్రు	25 0 0
మారుభొట్ల సూర్యనారాయణమూర్తి పామర్రు.	15 0 0
అకుమూరి కృష్ణమూర్తి, రాజమండ్రి	2 0 0
దుంగల సన్యాసిరావు ..	5 0 0
తిరుపతి ..	2 0 0
పూడి సన్యాసిరావు ..	5 0 0
పొన్నగంటి సన్యాసి ..	1 0 6
సత్తిరాజు రామచంద్రరావు	1 0 0
రావడి అప్పారావు ..	1 0 0
పుత్సల తమ్మయ్య ..	2 0 0
దుంప సింహాచలం ..	2 0 0
ఎం. వి. వీరయ్య ..	10 0 0
శ్రీమతి ఏలూరి సరస్వతి ..	5 0 0
వానపల్లి రాములు ..	1 0 0
శ్రీమతి సప్పా సూరమ్మ ..	2 0 0
టి. ఆంజనేయులు ..	5 0 0
గారపాటి సత్యనారాయణ	10 0 0
ఇమంది అప్పారావు ..	5 0 0
గోరు సూర్యారావు ..	2 0 0
శ్రీమతి చన్నా వీరమ్మ ..	2 0 0
ఏలూరి సూర్యారావు ..	5 0 0
పెదరెడ్ల ముత్యాలు ..	5 0 0
గులివల్లి నరసింహులు ..	5 0 0
కొల్లి శ్రీరాములు ..	5 0 0
కొండేటి చిన్నయ్య ..	2 0 0
వల్లంటి వెంకటేశ్వర్లు ..	2 0 0
వి. వి. నరసింహం యం. యల్. ఎ. ..	0 14 0
కర్రి నారాయణరావు ..	0 8 0
వి. భానుమూర్తి, మండపేట	5 0 0
శ్రీమతి వి. భూలక్ష్మి ..	10 0 0
మాదా నాగభూషణం దుళ్ళ	10 0 0
చందన వీర్రాజు ..	10 0 0
చింతా మల్లన్న ..	5 0 0
దుళ్ళగ్రామం చిల్లర వసూళ్ళు	89 8 0
శ్రీమతి వై. మాణిక్యాంబ, మండపేట.	10 0 0
మంకర సూర్యారావు అంబాజీపేట	10 0 0
చింతా కుమారస్వామి కె. పెదపూడి	5 0 0
కాశిన శ్రవణయ్య, కె. పెదపూడి	5 0 0
కష్టాదాయని పెదపూడి గ్రామ చేనేత పారిశ్రామికులు	30 0 0
రామచంద్రపురం తాలూకా వసూళ్లు	94 8 0

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా

ఒక సానుభూతిపరుడు	100 0 0
డి. అప్పారావు: కొవ్వూరు తాలూకా	10 0 0
డా॥ ఎన్. వి. గోపాలం ..	25 0 0
ముక్క రామన్న ..	10 0 0
అల్లూరు రామారావు: పసివేదల	5 0 0
ఉప్పలపాటి సీతారామయ్య	5 0 0
యాళ్ళబంది సూర్యనారాయణ, కొందేపాడు, భీమవరం తాలూకా	20 0 0
కొరిశెట్టి పెంటయ్య, లింగనబోయినచర్ల	4 0 0
పల్లె నరసింహారావు, పాలకొల్లు	5 0 0
చంద్రవంక రామమూర్తి ..	20 0 0
అందా సుబ్బారావు ..	2 0 0
సీదిగం అప్పలస్వామి ..	10 0 0
పరకాల సుశీలదేవి ..	15 0 0
మల్లేటి సత్యప్రకాశరావు ..	20 0 0
మహమ్మద్ మీర్జా, ఆచంట	10 0 0
దాట్ల జోగిజగన్నాధరాజు, చినమల్లం	10 0 0
ధర్మాజీగూడెంనుండి	25 0 0
ఎం. వి. ఆర్. గుప్త, ఏలూరు	20 0 0

నెల్లూరు జిల్లా

కలికి సుబ్బారామరెడ్డి, గూడూరు	200 0 0
చిన్నూరు రంగారెడ్డి, వెంకన్నపాలెం	40 0 0
ఎర్రంరెడ్డి ఎంకురెడ్డి	40 0 0
కె బి. రావు, చెన్నూరు	50 0 0
పోలు రామస్వామి	25 0 0
దూది పెంచలయ్య	50 0 0
చిట్టంశెట్టి శేషయ్య	5 0 0
పడుచూరు వెంకట సుబ్బయ్య	5 0 0
వి. శివకోటారెడ్డి : గూడూరు	25 0 0
బుడమగుంట కృష్ణారెడ్డి	25 0 0
అంతోటి రమణయ్య	5 0 0
వానిరెడ్డి కృష్ణారెడ్డి, వెంకన్నపాలెం	5 0 0
ఎం. వెంకట కృష్ణయ్య, మనుబోలు	5 0 0
మల్లు బాలరామరెడ్డి, తిప్పవరప్పాడు	60 0 0
కదియాల రాఘవయ్య ..	50 0 0
దుద్దా రామరాఘవరెడ్డి ..	10 0 0
నెల్లూరు సుబ్బరామరెడ్డి ..	5 0 0
అయితా రమణయ్య, గూడూరు	25 0 0

కర్నూలు జిల్లా

వి. పుల్లారెడ్డి	500 0 0
జి. వెంకటరెడ్డి	250 0 0
ఎ. సుదర్శనవర్మ, నందికొట్కూరు తా॥	100 0 0
ఒక కామ్రేడ్ ..	100 0 0
అప్పలరాజు వెంకటరమణయ్య ..	20 0 0
వెంకటసుబ్బయ్య ..	10 0 0
మహీశ్వరయ్య వివాహ సందర్భంలో ..	15 0 0
బి. నరసింహులు ..	10 0 0
బి. పుల్లంరాజు ..	5 0 0
భీమిశెట్టి నారాయణ ..	10 0 0
వి. వెంగళరెడ్డి ..	10 0 0
ఎం. బసిరెడ్డి ..	75 0 0
వి. ఎం. రామయ్య, కర్నూలు	75 0 0
టి. జమ్మన్న, ..	20 0 0
శ్రీ హనుమయ్య ..	5 0 0
రామచంద్ర శర్మ ..	20 0 0
రామశాస్త్రి ..	50 0 0
కాయన్న, కంభం తాలూకా	25 0 0
శివమ్మ ..	3 0 0
రంగమ్మ ..	2 0 0
పెంచు సుబ్బయ్య, శెట్టిచర్ల	6 0 0

అనంతపురం

వి కె ఆదినారాయణరెడ్డి	8 0 0
పీలయ్య	7 0 0
రాజశేఖర్	25 0 0
రామచంద్రన్	11 0 0
బి. ఆర్	10 0 0
పార్వతమ్మ	5 0 0
సుందరేష్	10 0 0
ఒక సానుభూతిపరుడు	20 0 0
ఎగువపల్లి గ్రామంనుండి	12 10 0
వి. కె. నారాయణరెడ్డి	150 0 0

చిత్తూరు జిల్లా

నెల్లూరు శేషయ్య	20 0 0
తిరువశిలాద్రి, మదనపల్లె విద్యార్థులు	20 0 0
ఆర్. కృష్ణమూర్తి	5 0 0
బిద్దల వెంకటస్వామి	5 0 0
రెడ్డివల్లి చినవెంకటరెడ్డి	5 0 0
పెంచుపాడు గ్రామం వసూళ్లు	7 12 0
సొమ్మవచెరువు వసూళ్లు	3 4 0
దేవళంపల్లి తిరునాళ్ళ వసూళ్లు	5 0 0
మదనపల్లి టౌన్	9 0 0
నగదు మొత్తం	11,871 14 6

యువజన వర్కర్ల సమావేశం

*

కృష్ణాజిల్లా యువజనసంఘ వర్కర్లసమావేశం యీనెల 12 వ తేదీ మధ్యాహ్నం 1 గంటకు బెజవాడలో, రాష్ట్ర రైతుసంఘ కార్యాలయములో ప్రారంభమవుతుంది. 13 వ తేదీని గూడా వుంటుంది. కావ ముఖ్యులంతా తప్పక రావలయును.

సమావేశమును ప్రారంభిస్తూ కామ్రేడ్ చంద్ర రాజేశ్వరరావు "ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులపై" మాట్లాడుతారు.

చర్చనీయాంశములు :

1. నిర్మాణపు రిపోర్టుపై చర్చలు
2. దేహదారుఢ్య పోటీలు
3. రాత్రి పాఠశాలలు
4. ఇతర విషయాలు

తాతినేని సూర్యప్రకాశరావు,
కార్యదర్శి.

ఇప్పుడే వెలువడింది

వ్యవసాయశాస్త్ర ప్రథమ పాఠములు

మనదేశంలో వ్యవసాయమే ముఖ్య జీవనోపాధి. కాని, పంటలు ఎలా పండించాలి? పొలాన్ని ఎలా సారవంతం చేయాలి? ఏమే పంటలు ఏమేపొలాలలో పండించాలి - మొదలగు విషయాలపై ప్రజలకు సరియైన పరిజ్ఞానం లేదు. మీ పొలాలలో పంటలను అభివృద్ధి చేయాలంటే ఈ పుస్తకాన్ని తప్పక చదవాలి. అనేక సంవత్సరాల అనుభవంతో శాస్త్రయుక్తంగా వ్రాసిన పుస్తకం. ప్రతి రైతు, వ్యవసాయ శాస్త్రాన్ని చదివే ప్రతి విద్యార్థి, వ్యవసాయ శాఖాధికార్లు - తప్పక చదువవలసిన పుస్తకం.

రచన : రావుసాహెబ్ గోటేటి జోగిరాజు రిటైర్డు అసిస్టెంటు అగ్రికల్చరల్ డైరెక్టరు

వెల : 2 రూపాయలు

ప్రజాశక్తి కార్యాలయం, బెజవాడ

భవిష్యత్ శాంతికి పునాది పోట్స్డమ్ నిర్ణయాలు

— తాపీ మోహన్‌రావు

పోట్స్డమ్ సమావేశం భవిష్యత్ శాంతికి బలమైన పునాదులు వేయగలదని శాంతికాము లందరూ ఆశించారు. ఈఆశలు నెరవేరాయి

పోట్స్డమ్ సమావేశం సాధించిన ముఖ్య విషయా లేమిటో చూద్దాం దురాక్రమణ పిపాసతో వెర్రెత్తి జర్మనీ తిరిగి ప్రపంచ శాంతికి భంగం కలిగించడానికి ఏమాత్రం అవకాశం లేకుండా చేసింది. ఆ దేశం ప్రజాస్వామిక సూత్రాలను వంటబట్టించుకొని, తిరిగి నాగరక ప్రపంచంలో తలెత్తుకొనిమన గల పరిస్థితులను కలిగించింది.

ప్రజారాజ్యంగా అభివృద్ధి పొందుతూన్న పోలెండును ఇంకా బలపరచి ఐరోపాశాంతికి ఒక ముఖ్యమయిన ఆదరగా నెలకొల్పింది.

యావత్తు యూరప్‌లోను ప్రజాస్వామికము నాలుగు పాదాల నెలకొనేల పరిస్థితులను కలిగించింది.

ప్రజాస్వామికానికి చేయూత

"జర్మన్ ప్రజలమీద మేము పగబట్టలేదు. వారిని బానిసత్వంలో మగ్గబెయాలనే తలపు మాకు లేదు. మాఆశయం హిట్లరు నాజీజాన్ని సమూలంగా నాశనంచేయడమే నని" స్టాలిన్ ఎన్నోసార్లు వెల్లడిచేశాడు. ఈ మాటలనే నాయకత్రయం పోట్స్డమ్ ప్రకటనకు తొలిపలుకుగా పలికారు. ఈ ఉన్నత భావాన్ననుసరించే జర్మనీ అంతటా ప్రజాస్వామిక పద్ధతులపై స్థానిక స్వపరిపాలన సూత్రాన్నమలుజరుప నిశ్చయించారు. ఈ స్వపరిపాలనను ప్రజలచే ఎన్నుకోబడిన కౌన్సిల్లద్వారా జరప తీర్మానించారు. జర్మనీ అంతటా ప్రజాస్వామ్య పక్షాలను గుర్తించి, వాటికి తగు ప్రోత్సాహమివ్వ దలచారు. మిలిటరీ సన్నాహాలకు భంగం రాకుండా చూసుకుంటూ వాక్స్వా పత్రికా స్వాతంత్ర్యాన్ని గుర్తింప నిశ్చయించారు.

జర్మనీ అంతటా ట్రేడుయూనియన్ ఉద్యమానికి అనుమతినివ్వ తీర్మానించారు.

నాజీభావాలకు, యుద్ధ పిపాసకు, ఎక్కడా ఆస్కారంలేకుండా ఉండేలాగు, ప్రజాస్వామికాన్ని ప్రోత్సహించేలాగు, విద్యా విధానాన్ని సంస్కరించాలన్నారు. ప్రజాస్వామిక సూత్రాలననుసరించి జర్మనీలోని న్యాయశాస్త్రాన్ని మార్చ నిశ్చయించారు.

ప్రస్తుతానికి జర్మనీలో కేంద్రప్రభుత్వం ఉండకపోయినప్పటికీ, ఈసంస్కరణలను, రాజకీయ సూత్రాలను అన్ని ప్రాంతాల్లోను అమలు జరపడానికి, సాధ్యమయినంతవరకు జర్మన్ ప్రజలందరినీ ఒకేలా దిదృక్పథంతో చూడడానికి తీర్మానించారు.

నాజీ సంస్థలపట్ల, ఇంకా మిగిలి ఉన్న నాజీ చీడపురుగులపట్ల ఏవైఖరిని అవలబిం దారో వేరే చెప్పనక్కరలేదు.

స్వయంపోషకం కావాలి

ప్రజాజీవనంలో యీమార్పులుప్రవేశపెడుతూన్న పోట్స్డమ్ సమావేశం,తదనుగుణ్యమైన ఆర్థిక నిర్ణయాలనే తీసుకుంది.

నాజీల పరిపాలనలో జర్మనీ యుద్ధసామగ్రిని ఉత్పత్తి చేయడమే ప్రధానంగా తీసుకుంది. దేశమంతటా ఆ పరిశ్రమలే. అందువల్ల ఆహార సామగ్రికి పూర్తిగా ఇతరదేశాలపై నాధారపడింది. నాజీజర్మనీ తాను పారిశ్రామికంగా బలపడుతూ, తనను మేపడానికి ఒక విశాల సామ్రాజ్యాన్ని తన చేతికింద నుంచుకో దలచింది. ఈ వ్యవస్థను రద్దు చేసి, దీని స్థానంలో శాంతికి చేయూతగ నుండగల ఒక స్వయంపోషక జర్మనీని స్థాపించ నిశ్చయించింది, పోట్స్డమ్ సమావేశం. అందుకు ఇప్పుడున్న యుద్ధపరిశ్రమలను పూర్తిగ రద్దుచేయడానికి, శాంతి జీవనానికి సరిపోవు పరిశ్రమలను మాత్రమే ప్రోత్సహించడానికి తీర్మానించారు. ఆహారానికి ఇతర దేశాలపై నాధారపడే అగత్యం లేకుండా ఉండడానికి వ్యవసాయాన్ని అభివృద్ధిచేయ నిశ్చయించారు.

జాతిజీవనం ధనికవాదుల గుప్పిట్లోకి పోకుండా కాపాడ్డానికి, సాధ్యమయినంత త్వరలో గుత్తవ్యాపారాన్ని రద్దుచేయ తీర్మానించారు.

వక్రభాష్యం

ఈ నిర్ణయానికే కొన్ని పత్రికలు, కొందరు నాయకులు పెడర్థాలు కల్పిస్తున్నారు. "జర్మనీని ఇక వ్యవసాయక దేశంగానే ఉంచేస్తారు. ఇది జర్మనీ అభివృద్ధికి ఏవిధంగా దోహదమిస్తుంది?" అని అనేక పత్రికలు అపోహ బీజాలు నాటుతున్నాయి "పారిశ్రామికంగా బాగా అభివృద్ధి పొందిన జర్మనీ ప్రజ వ్యవసాయిక జాతిగా ఎలా అణగి ఉండగలదు." అని సంశయాన్ని వెలిబుచ్చుతూ, ఈ నిర్ణయం ఇకముందు యుద్ధానికి దారితీయక తప్పదంటున్నారు నెహ్రూపండితులు. జర్మనీని వట్టి వ్యవసాయిక దేశంగా మార్చేస్తుందని వీరు చేస్తున్న ఆరోపణ ఎంతవరకు సత్యం? "ప్రజాజీవనానికి అత్యవసరమైన వస్తువులను ఉత్పత్తిచేసి, వాటిని అన్ని ప్రాంతాలకు సక్రమంగా పంపిణీ చేయాలి. దిగుమతుల అవసరం లేకుండా చేయాలి," అనికూడా పోట్స్డమ్ సమావేశం తీర్మానించింది. దీనినిబట్టి ఆహారపదార్థాల విషయంలోనే కాకుండా, నిత్యజీవితానికి, రవాణా సౌకర్యాలు మొదలయిన వాటికి కావలసిన పారిశ్రామిక వస్తువుల విషయంలోకూడా జర్మనీ ఇకముందు స్వయంపోషకంగా ఉండాలనే సమావేశంయొక్క నిర్ణయమని స్పష్టమవుతూంది. ఈవిషయాన్ని గుర్తించలేదు పైవిమర్శకులు.

పోలెండు

ఇక పోలెండు విషయంచూద్దాం పోలెండు పటంచూస్తే, మిలిటరీ రీత్యా దానికి జర్మన్ ప్రమాదం ఎంత ఎక్కువఉందో స్పష్టంకాగలదు. సునాయాసంగా పోలెండును నలగ్గొట్టడానికి జర్మనీకి అనుకూలంగా ఉంది పోలెండ్ పడమటి సరిహద్దు. దానికితోడు ఇటువైపు తూర్పు ప్రష్యా. వెనుకటి పోలెండు నాజీల చేతిలో కీలుబొమ్మ కావడానికి ఇదొక కారణం. పోలెండు ఈనాడు ప్రజారాజ్యంగా బలపడుతూంది. ఈనాదేర్పడిన ప్రజా ప్రభుత్వాన్ని పోట్స్డమ్‌లో ముగ్గురు నాయకులు పూర్తిగ గుర్తించారు. ఇక దానికి జర్మనీవల్ల ఎన్నటికీ ప్రమాదం లేకుండా చేయవలసిన బాధ్యత వారిపైనుంది. అందువల్లనే ఓడర్, నీస్ నదులననుసరించి. తిన్నని సరిహద్దును ఏర్పరిచారు. దురాక్రమణ దారుల ఆటలకు ఈ సరిహద్దు అవకాశమివ్వదు. అంతేకాకుండా, ఈ మార్పువల్ల పోలెండుకు చక్కని పారిశ్రామిక ప్రదేశం సంక్రమించింది. దీనివల్ల పోలెండు పారిశ్రామికంగా స్వయం పోషకం కాగలదు. ఈ విధంగా నూతన ప్రజాపోలండు సురక్షితమై, భవిష్యత్ శాంతికొక కంచుకోట కాగల అవకాశ మేర్పడింది.

యూరప్‌లో నూతన వ్యవస్థకు-

ఈ విధ్ధంగా పోట్స్డం సమావేశం జర్మనీని ప్రజాస్వామిక మార్గాన అగుడుపెట్టించింది. పోలండును శాంతిరక్షణకొక అండగా నెలకొల్పింది. అంతటితో ఆగలేదు. యూరపులో నేడు స్థాపితమవుతూన్న ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థను మరో మెట్టుపైకి తీసుకుపోయింది పోట్స్డం సమావేం. ఇటలీ, బల్గేరియా, ఫిన్లండు, హంగరీ, రుమేనియా దేశాల్లో అందరికీ అంగీకృతం కాగల ప్రజాప్రభుత్వాలు ఏర్పడాలనీ. అలా ఏర్పడిన మీదట వాటితో శాంతి ఒడంబడికలు కుదుర్చుకోవాలనీ ఈసమావేశం నిశ్చయించింది. ఈదేశాల్లో ప్రజాప్రభుత్వాలు అప్పుడే ఏర్పడ్డాయి. బల్గేరియా, రుమేనియాల్లో ఆదర్శప్రాయమైన వ్యవసాయ సంస్కరణలు జరిపాయా ప్రభుత్వాలు. ఈప్రభుత్వాలను బ్రిటన్‌లోని లేబరుపార్టీ ప్రభుత్వం, అమెరికా ప్రభుత్వం, సోవియట్ గుర్తించడానికి అభ్యంతరాలేవీ ఉండవు శాంతి ఒడంబడికలు జరిగినతరువాత ఈప్రభుత్వాలు తమతమ దేశాలనుప్రజాస్వామ్య మార్గాన నిర్నిరోధంగానడిరకలు తీయించగల వనుటకు సందేహంలేదు.

ఫ్రాంకోను ఖండించారు

ముఖ్యంగా గమనించవలసిన మరో విషయం - స్పెయిన్‌లో ఫ్రాంకో ప్రభుత్వాన్ని ఈ సమావేశం ఖండించడం. ఇంతవరకు ఫ్రాంకోను తూర్పారబట్టింది, ఒక్క సోవియటే. ఇప్పుడు బ్రిటిష్, అమెరికన్ ప్రభుత్వాలు కూడా సోవియట్‌తో కలిశాయి. ఫ్రాంకో ప్రభుత్వం ఫాసిస్టు ప్రభుత్వాల సహాయంతో గద్దెనెక్కిందనీ దాని విధానాన్నిబట్టి, చర్యలనుబట్టి నూతన ప్రపంచసంస్థలో దానికి స్థానంలేదని ఖండించాయి. ఈఖండన,ఫాసిస్టు భావాలను పట్టుకొని ఇంకాప్రాకులాడుతూన్న అన్ని ప్రభుత్వాలకు చెంపపెట్టు. ప్రపంచప్రజాస్వామ్యానికొక విజయ శంఖారావము.

పోట్స్డం సమావేశం ఈలాంటి నిర్ణయాలు తీసుకొని, ఇకమీదట సోవియట్, బ్రిటన్, అమెరికా, ఫ్రాన్సు, చైనా ప్రభుత్వాలకు పరస్పర సమన్వయం ఉండడంకోసం ఈ ఐదు రాజ్యాల విదేశాంగ మంత్రులు కలసి ఉన్న ఒక కౌన్సిలును స్థాపించింది. దీనికి కార్యస్థానం లండను.

ఈ సమావేశంలో సోవియట్ ప్రధాన పాత్ర వహించిందని ప్రకటనను చూస్తే చూడడంతోనే స్పష్టమవుతూంది. ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థను సుస్థిరంగా స్థాపించాలనే ప్రాతిపదికమీద సోవియట్ పై అయిదు రాజ్యాలను విదేశాంగమంత్రుల కౌన్సిలు రూపంలో కలిపి కట్టింది. సోవియట్ పత్రికలు వ్యాఖ్యానించినట్లు ఈ సమావేశం "భవిష్యత్ శాంతికి సుస్థిరమైన పునాది."

(7వ పేజీ తరువాయి)భవించను. కాని అంత మాత్రంచేత ప్రజాహిత కార్యక్రమంలో కమ్యూనిస్టులతో కలసి పనిచేయకూడదనడం తెలివితక్కువ. ఎర్రజెండా కాంగ్రెసు జెండాకు పోటీకాదు. ప్రజా సేవకులందరూ కలిసి పనిచేయగలిగినంత విశాలరంగం కార్మికరంగం. కార్మికులందరూ తమ సంస్థలో, తమ జెండా కిందసంఘటితం కావాల"ని ఉద్బోధించారు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కమ్యూనిస్టు పార్టీ కార్యదర్శి కామ్రేడ్ చంద్ర రాజేశ్వరరావుగారు మాట్లాడుతూ, 1942 లో పార్టీ అవలంబించిన విధానం దేశక్షేమానికి, దేశరక్షణకు ఎలా అనుగుణ్యమో వివరించారు. విప్లవసమావేశ ప్రాధాన్యతను స్పష్టపరచారు జాతీయైక్యతకు మునుపటి కంటె నేడేలా ఎక్కువ అవసరమో తెలియజేశారు. కేంద్రశాసన సభకు, రాష్ట్రాలలోను ఎన్నికలు జరగాలన్నారు. రాష్ట్రాల్లో ప్రజా ప్రభుత్వాలు నెలకొల్పాలన్నారు.

10 వేల ఎదుట వైజ్ఞానిక కార్యక్రమం

మహాసభానంతరం వైజ్ఞానిక కార్యక్రమం జరిగింది. 10,000 మంది ప్రజలు వచ్చారు. 500 వందలకుపైగా స్త్రీలు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాదళం 'కష్టజీవి' బుర్రకథ చెప్పింది.

(12వ పేజీ మిగతా) కాంగ్రెసు అంగీకరిస్తేనే, ఏసూచనఐనాఆలోచించబడుతుందనిచెప్పారు. ఈవిధంగా మరొక రాజీప్రయత్నం విఫలమైంది.ఆరోజు రాత్రి ఇద్దరు ముగ్గురు లీగ్ నాయకులు అసఫాలీని (కాంగ్రెసు వర్కింగ్ కమిటీ సభ్యుడు) కలుసుకొని, రాజీకి మరొక ప్రయత్నం చేశారు. ఒక జాతీయ ముస్లింసభ్యుని జిన్నాయే నియమించడానికి, అతడు యితర ముస్లిం సభ్యులలో మెజారిటీ అభిప్రాయానికి భిన్నంగా వెళ్ళకుండా ఉండడానికి, కాంగ్రెసు వర్కింగ్‌కమిటీచేత తాను ఒప్పిస్తానని అసఫాలీ చెప్పాడు. కాని, ముందుగా జిన్నా అభిప్రాయం తెలుసుకోవాలన్నాడు. ఈవార్త జి. ఎం. సయ్యద్ ద్వారా జిన్నాకు చేరింది.

జిన్నా, "నీతో నేనేమీ చర్చించను. కాంగ్రెసు యేమైనా చర్చించదలచుకొంటే, వాళ్లే పంపుతారు ఎవరినైనా," అన్నాడు.

సయ్యద్ ఈ విషయాన్ని అసఫాలీకి ఫోనులో చెప్పాడు. అది జులై 13. ఆరేఢీన కాంగ్రెసు వర్కింగ్ కమిటీ ఆఖరు సమావేశం జరుగుతోంది. మరునాడు యిటో, ఆటో తేలిపోయే రోజు. అసఫాలీ వర్కింగ్ కమిటీకి జరిగిందంతా తెలియ జేశాడు. గోవిందవల్లభ పంత్ ఫోనుతీసి, జిన్నాతో మాట్లాడాడు. జిన్నా కొత్త సూచన లేవైనా ఉంటేనే తాను మాట్లాడుతా నన్నాడు. పంతు అలాంటివేవీ లేవన్నాడు. ఆసంభాషణ అంతటితో ఆగిపోయింది.

రాజీకి వీరుఎంత దగ్గరకొచ్చారు! కాని, ఎంతలో రాజీప్రయత్నాలు విఫలమవుతున్నాయి!

ఇక, కాంగ్రెసుకీ - లీగ్‌కీ రాజీ అసంభవమని స్పష్టపడింది. మరునాడు నేనొక యు పి. మిత్రునితో కలిసి కాంగ్రెసు నాయకుల బసవద్దకు వెళ్ళాను. మౌలానా అజాద్ అప్పుడే బయటికి వచ్చాడు. వైస్రాయి భవనంవద్దకు వెళ్ళడానికి రిక్షా ఎక్కుతున్నాడు. ఆయన ముఖంలో ఒక రక్తపుచుక్క కూడా లేదు. అంత దిగులుగా ఉన్నాడు. తరవాత జిన్నాను చూదామని బయల్దేరాను. ఆయన కూడా అంత దిగులుగానే ఉన్నాడు।

ఇంత జరిగినా, వేవెల్ ఇండియాపట్ల మంచిగానే ప్రవర్తిస్తాడని పత్రికా విలేఖరుల సమావేశంలో అజాద్ పలికాడు. ముస్లింలీగర్లు తమకు విజయం లభించిందనీ, వలలో పడకుండారక్షింపబడ్డామనీ,సంతోషిస్తున్నారు.

ఈపరిస్థితివల్ల లాభపడేది సామ్రాజ్యవాదులేనను సంగతి అందరికీ తెలిసినవిషయమే.

లీగ్, కాంగ్రెసు వర్కింగ్ కమిటీల వైఖరి

(మొదటిపేజీ తరువాయి) నిర్వాహక వర్గంలో చేరవచ్చునన్న కొన్ని కాంగ్రెసు నాయకుల వాదాన్ని జిన్నా బలపరచిన వాడయాడు. లీగ్‌తో సంప్రదింపులు జరపాలనీ, కాంగ్రెసు-లీగులకు సమాన ప్రాతినిధ్యం ఉండాలనే గాంధీజీ, రాజాజీల వాదనను బలహీనపరచాడు.

ఇంతేకాదు. లియాఖత్ అలీ భులాభాయి దేశాయితో ఒడంబడిక చేసుకున్నందుకు జిన్నా మండిపడుతూన్నట్లు కూడా వదంతులు వ్యాపించాయి. మొదటినుంచీ జిన్నా వైఖరి ఏమంటే: కాంగ్రెసు జాతీయసంస్థ కాదు; అదొక హిందూసంస్థ; ఇప్పుడు వేవెల్ హిందూ - ముస్లింలకు సమాన ప్రాతిధ్యం యిస్తూ చేసిన ప్రకటన యీ మాత్రానికి బలం చేకూర్చింది. ఇన్నాళ్లనుంచీ జిన్నా ఏ సిద్ధాంతాన్ని ప్రచారం చేస్తున్నాడో, అది నేడు వేవెల్ ప్రకటన ద్వారా స్థిరమవుతూంది. ఇక తనకు కావలసిందేముంది?

ఈ విధంగా మౌలానా అజాద్, జనాబ్ జిన్నాలు ఎవరికి వారు తమ తమ కారణాలతో దేశాయి-లియాఖత్ ఒడంబడిక కంటె వేవెల్ ప్రణాళికే మంచిదనుకున్నారు. వారివారి సిద్ధాంతాలను వేవెల్ ద్వారా ధృవపరచుకోవచ్చునని ఆశించారు. ఒకరినొకరు ఒప్పించుకోడం కంటె వేవెల్‌ను ఒప్పించడమే మంచిదనుకొన్నారు.

వేవెల్ కాంగ్రెసును బుజ్జగించాడు

సిమ్లాలో మౌలానా అజాద్ వైస్రాయిని కలుసుకుని మాట్లాడినప్పుడు, తన దృక్పథం తప్పకుండా నెగ్గుతుందని భావించాడు. వైస్రాయి కార్యదర్శి జెంకిన్స్, ముస్లిం స్థానాలన్నింటికి లీగ్ సభ్యులే ఉండాలని జిన్నా పట్టుబట్టడం సబబుకాదని కొందరితో చెప్పాడు. ముస్లిం స్థానాలన్నీ లీగ్ సభ్యులకే యివ్వడం తనకిష్టం లేనట్లు వేవెల్ తన కార్యనిర్వాహకవర్గ సభ్యులతో చెప్పాడని సిమ్లాలో ఒక పెద్ద వదంతి వ్యాపించింది. 'మౌలానాను చూచి వేవెల్ మంత్రముగ్ధుడయాడు; కాంగ్రెసు నాయకులంతా పెద్ద మనుష్యులనే అభిప్రాయం వైస్రాయి మనస్సులో బాగా నాటుకుంది; జిన్నా పట్టి మొండిఘటమని ఆయననమ్మకం' మొదలైన వార్తలు విరివిగా ప్రచారం చేయబడ్డాయి.

పరిస్థితులింత అనుకూలంగా ఉన్నప్పుడు జిన్నాతో మాట్లాడటం ఇక అనవసరమనే అభిప్రాయం కాంగ్రెసువర్గాలలో బాగా వ్యాపించింది. కామ్రేడ్ చారి, నేను భులాభాయి వద్దకు వెళ్ళి, కాంగ్రెసు - లీగ్‌లు రెండూ ఇప్పుడైనా ఒడంబడికకు రావడం మంచిదని వాదిస్తే, ఆయన మమ్మల్ని ఖండించాడు. పడిపోతున్న లీగ్‌ను మేము పైకి లేవనెత్తుతున్నామని మమ్మల్ని నిందించాడు. జులై 10 వ తారీఖు వరకు కాంగ్రెసు నాయకుల ధైర్యం ఏమంటే: లీగు ఎలాగైనా లొంగిరాక మానదు; అలా లొంగిరాకపోతే, వైస్రాయి కాంగ్రెసుతో వేరే ఒడంబడిక చేసుకుంటాడు; లీగును కాలదన్నుతాడు; వారిలా అంచనా వేయడానికి కారణం: ముస్లింలీగ్‌ని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమే పైకెత్తిందనీ, దాని నాయకులంతా ప్రభుత్వ తొత్తులనీ... ప్రభుత్వ ద్రోహులనీ... మానరనీ - కాంగ్రెసు నాయకులు అభిప్రాయపడ్డారు.

కాని, రెండు ఘటనలవల్ల జిన్నా లొంగకపోవచ్చుననే అభిప్రాయం కాంగ్రెసువర్గాలలో కలిగింది. మొదటిది: పంతుతో సంభాషణ విఫలంకావడం. రెండోది: పత్రికా విలేఖరులతో జిన్నా గావించిన ప్రసంగం.

గోవింద వల్లభపంతుతో జిన్నా సంభాషణ

గోవింద వల్లభపంతుని జిన్నా స్వయంగా పిలిచాడు. ముస్లిం స్థానాలలో రెండు కాంగ్రెసు ముస్లింలకిస్తే రాజీ సాధ్యమౌతుందని పంతు తెలియజేశాడు. తరువాత ఒక్క స్థానమైనా యిస్తే అంగీకరిస్తామని తన వ్యక్తిగతహోదాలో చెప్పాడు. ఈ స్థానం కాంగ్రెసుకీ - లీగ్‌కి అంగీకారయోగ్యమైన జాతీయ ముస్లింకి యిచ్చినా అంగీకరిస్తామన్నాడు. ఇందుకు జిన్నా ఒప్పుకుంటే, కాంగ్రెసు వర్కింగుకమిటీ చేత తాను ఒప్పిస్తానని హామీయిచ్చాడు. ఇందుకు లీగ్ నాయకు డంగీకరించలేదు. సంభాషణలు విఫలమయాయి.

అప్పటినుంచీ జిన్నా వైఖరి అంతకంతకు తీవ్రవిరుస్తూ వచ్చింది. పత్రికా విలేఖరుల సమావేశంలో జిన్నా మాట్లాడుతూ, అసలు వేవెల్ ప్రణాళికలో ప్రధానమైన లోపాలెన్నో ఉన్నాయనీ, అదొక వన్నాగమనీ, చెప్పాడు. మొదట కనపడని లోపాలు యిప్పుడు కనపడ్డాయి జిన్నాకు!

లీగ్ వర్కింగ్ కమిటీలో జిన్నాది పైచేయి

జులై 6 నుంచి ఒక్కొక్కరే లీగ్ వర్కింగ్ కమిటీ సభ్యులు సిమ్లా చేరుకున్నారు. వాతావరణంలో కొంత మార్పు కనబడింది. కాంగ్రెసుతో రాజీచేసుకు తీరాలని చాలామంది సభ్యులు బహిరంగంగా చెప్పసాగారు. సర్ నజిముద్దీన్, నవాబ్ ఇస్మాయిల్, చౌదరీ ఖలీకుజమాన్, హొసన్ ఇస్పహాని, రాజా ఆఫ్ మహమ్మదాబాద్, జి. ఎం. సయ్యద్, నవాబ్ ఆఫ్ మాందూత్, మియా బషీర్ అహమ్మద్, సింధు - అస్సాం ప్రధానులు - వీరంతా ఏదో విధంగా కాంగ్రెసుతో రాజీచేసుకోవాలని కోరారు. వర్కింగ్ కమిటీలో తమ అభిప్రాయాన్ని తెలియజేశారు. జిన్నాతో వ్యక్తిగతంగా సంప్రతింపులు చేశారు.

కాని, జిన్నా తన అనుచరుల్ని చూచి మండిపడ్డాడు. రాజీ విషయంపై జరగాలో వచ్చి మాట్లాడవలసినవారు కాంగ్రెసునాయకులే నన్నాడు. తమలో తామే యిలా దేవులాడటం అవమానకరమన్నాడు. ప్రధాన సిద్ధాంతంమీద అభిప్రాయభేదం వచ్చినప్పుడు (ముస్లింలీగ్ ఒక్కటే ముస్లింల ప్రతినిధిసంస్థ - అనేది) యిలా హడలిపోవడం సిగ్గుచేటు, అన్నాడు. పాకిస్తాన్ ఆశయసిద్ధికి అవసరమైతే పోరాటం కూడా జరపడానికి సిద్ధపడాలన్నాడు.

దీనితో జిన్నా అనుచరులు మాట్లాడలేకపోయారు. ఒకజాతీయ ముస్లింని చేర్చుకుంటే పాకిస్తాన్ ఆశయానికి అనేక రెట్లు ఎలా బలం చేకూరుతుందో ఒక్కరూ నిలబడి చెప్పలేక పోయారు. అలా అంగీకరిస్తే, రాబోవు ఎన్నికలలో ముస్లి లీగ్‌కి అత్యధికస్థానాలు వచ్చి ముస్లిం ప్రజల ఏకైక సంస్థగా గుర్తించబడే అవకాశం ఉన్నదని ఒక్కరూ వాదించలేక పోయారు. ఫలితం వర్కింగ్ కమిటీలో జిన్నాది పైచేయి అయింది.

కాంగ్రెసువర్గాల ధీమా

కాంగ్రెసు వర్కింగ్ కమిటీ సభ్యులు కూడా ఒక్కొక్కరే సిమ్లా చేరుకున్నారు. కాని, వారి దృక్పథంలో మార్పేమీరాలేదు. ముస్లింలీగ్ లొంగకపోతే వేవెల్ లొంగ తీస్తాడని వారి ధీమా. లీగ్ నాయకులకు బలమంతా ప్రభుత్వం వల్లనే వచ్చిందనీ, వారంతా అభివృద్ధి నిరోధకులనీ, అందువల్ల లీగ్‌తో రాజీకి కొత్త ప్రయత్నాలేమీ చేయకూడదనీ - వారి గట్టినమ్మకం. జిన్నా కలిసిరాకపోతే, వేవెల్ తమకు పట్టాభిషేకం చేస్తాడని అందరూ ఆశించారు; ఈ ధైర్యంతోనే వర్కింగ్ కమిటీ సభ్యులు వేరే జాబితాను తయారుచేసి, వైస్రాయికి పంపించారు.

ఇదే సమయంలో మౌలానా అజాద్ జమియత్ ఉల్ ఉలేమా, కృషక్ ప్రజాపార్టీ, మొమీన్‌లు- మొదలైన సంఘాల నాయకుల్ని సిమ్లాకు ఆహ్వానించి, వారి వారి అభిప్రాయాలడిగాడు. అందరూ జిన్నా ధోరణిని ఖండించారు. లీగ్ త్వరలో నశించక తప్పదని 'రుజువు'చేస్తూ హుమయూన్ కబీర్ పత్రికటనలమీద ప్రకటనలు ప్రారంభించాడు. ఈ విధంగా అజాద్, జాతీయ ముస్లిం సంస్థలన్నీ కాంగ్రెసునే బలపరుస్తున్నాయని, లీగ్‌ని వ్యతిరేకిస్తున్నాయనీ రుజువు చేయడానికి ప్రయత్నించాడు. తన వాదనకు బలం చేకూర్చుకున్నాడు.

ఊహా ప్రపంచం

ఇలా మన నాయకులు సిమ్లాలో ఊహా ప్రపంచ మొకటి నిర్మించుకొని, వాస్తవిక పరిస్థితులకు దూరమయారు. కాని త్వరలోనే వాస్తవిక ప్రపంచం కనపడింది. వేవెల్ జిన్నానుపిలిచి, తాను తయారుచేసిన ముస్లింజాబితాను చూపెట్టాడు. అందులో లీగ్‌సభ్యులు నలుగురూ, యూనియనిస్టు ఒకడూ ఉన్నారు. చివరకు యిలా అనైక్యతయొక్క ఫలితం కనబడింది; లీగ్ కోరినప్రకారం ఐదుగురూ ముస్లిములు కారు. కాంగ్రెసు కోరినప్రకారం ఒక్క జాతీయ ముస్లిం కూడా ఆ ఐదుగురిలో లేడు. ప్రభుత్వ గులామైన యూనియనిస్టు వచ్చాడు;

ఈ జాబితాను జిన్నా నిరాకరించిన మాట నిజమే. కాని, యిందువల్ల తనకు అవమానం జరిగినట్లుగా భావించలేదు; కాంగ్రెసుకీ, జాతీయముస్లింలకీ అవమానం జరిగినట్లు సంతృప్తిపడ్డాడు; సంకుచితదృష్టి జిన్నాను యింత అధోగతికి తీసుకువెళ్ళింది. ముసల్మానులు సిమ్లా సమావేశమనే వలలోపడకుండా బయటపడ్డందుకు సంతోషం వెలిబుచ్చాడు, జిన్నా.

రాజీకి తుది ప్రయత్నాలు

కాని కాంగ్రెసు నాయకుల్లో చాలామంది దిగులుగానే కనిపించారు. కొందరు రాజీకి ఆఖరు ప్రయత్నాలు ప్రారంభించారు. ముస్లిం సభ్యులందరినీ నియమించడానికి ముస్లిం లీగుకే హక్కు ఉంటుందని కాంగ్రెసు గుర్తిస్తే, అప్పుడు ఒక నాన్‌పార్టీ ముస్లింని లీగ్ నియమించ వచ్చునని జిన్నా అంగీకరించాడు. దీనిమీద ముగ్గురిపేర్లను కొందరు లీగ్ సభ్యులు జిన్నాకు సూచించినట్లు కూడా తెలుస్తోంది. మాలో ఒకరువెళ్ళి రాజాజీతో యీవిషయంచెప్పగా, ఆయన గాంధీజీని ఒప్పించి అంగీకరింపజేస్తానని వాగ్దానం చేశాడు. అయితే, జిన్నా తన ఉద్దేశం ఏమో స్పష్టంగా చెప్పమని కోరాడు.

కాని, జిన్నా నిరాకరించాడు. ముస్లింలందరినీ నియమించే హక్కు లీగ్‌కి ఉన్నదని స్పష్టంగా (మిగతా 11 వ పేజీ)

కాంగ్రెసు - లీగ్‌లకు సమాన ప్రాతినిధ్యం ఉండాలి

గాంధీజీ అభిప్రాయం

జులై 17 వ తేదీని గాంధీజీ సిమ్లానుంచి రైల్లో తిరిగి వెళుతూంటే, ఆగ్రా స్టేషన్‌లో రైలు ఆగినప్పుడు కొంతమంది కమ్యూనిస్టు లాయన్ని కలుసుకున్నారు. కామ్రేడ్ ఎం. ఎన్. టాండన్ అడిగిన కొన్ని ప్రశ్నలకు గాంధీజీ జవాబు చెప్పాడు.

టాండన్: కాంగ్రెసు - లీగ్‌లకు కార్యనిర్వాహక వర్గంలో సమాన ప్రాతినిధ్యం ఉండాలని మీరు అంగీకరించారు గదా; దేశాయి - లియాఖత్ ఒడంబడికకు మీరు ఆమోదం కూడా ప్రకటించారు గదా; అట్టి మీ అభిప్రాయాన్ని కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ వ్యతిరేకించడం నిజమేనా?

గాంధీజీ: నిజమే. అలాగే జరిగిందని చెప్పవచ్చు. కొద్దిరోజుల్లో నేను దీన్ని గురించి రాయదలచుకొన్నాను. (పై విధంగా గాంధీజీ ఒప్పుకునేముందు కొంచెం సందేహించాడు. "మీరు నన్ను లోతు నీళ్ళలోకి లాక్కెడుతున్నారు" అన్నాడు)

టాండన్: సిమ్లా సమావేశం జరుగుతూన్న రోజుల్లో కమ్యూనిస్టులు హిందూ-ముస్లిం సమాన ప్రాతినిధ్యాన్ని కాంగ్రెస్ - లీగ్ సమాన ప్రాతినిధ్యంగా మార్చమని రెండు సంస్థలకూ విజ్ఞప్తిచేశారు. ఆదేవారి ప్రధాన నినాదం. ఇందుకే వారింకా ప్రయత్నాలు సాగిస్తున్నారు.

గాంధీజీ: అలా వారు తమ ప్రయత్నాలను కొనసాగించడం అవసరం.

Editor: M. Chandrasekhara Rao, Printed and Published by Katragadda Rajagopala Rao at Prajasakti Press, Governorpet Bezwada.

END OF ISSUE